

การพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและ
ภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

โดย

พลตรี ปราโมทย์ สินสมบูรณ์
ผู้ช่วยเจ้ากรมเสนาธิการ
กรมเสนาธิการ กระทรวงกลาโหม

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๙
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

เรื่อง การพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน
ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ลักษณะวิชา การทหาร

ผู้วิจัย พลตรี ปราโมทย์ สิ้นสมบูรณ์ **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** ๕๙

รายงานการวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค รูปแบบและแนวทางการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหา สถานที่ การผลิตอาวุธและกระสุนเป็นหลัก เฉพาะกรณีหน่วยงานศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกข้าราชการ อดีตข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ สังกัด ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร รวมถึงเจ้าของกิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ใช้เวลาในการศึกษา ตั้งแต่ ต.ค.๒๕๕๙ ถึง ก.ย.๒๕๖๐ ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพกึ่งมีโครงสร้างตั้งคำถามเป็นกรอบที่ชัดเจน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์ โดยการสังเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการวิจัยทำให้ทราบว่า กระทรวงกลาโหมโดยหน่วยงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะต้องเป็นผู้นำในการสร้างกรอบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน ในการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้ชัดเจน ควรให้ความสำคัญกับหน่วยงานด้านการวิจัยของกระทรวงกลาโหมที่มีอยู่ เพื่อทำงานร่วมกับภาคเอกชนได้อย่างคล่องตัว โดยไม่มีกฎระเบียบ ข้อบังคับมาเป็นอุปสรรค ทั้งนี้ ต้องสามารถตั้งผู้แทนการค้าของหน่วยงานราชการไปเสนอขายผลิตภัณฑ์กับต่างประเทศได้ รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้ให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งนี้ จะต้องแต่งตั้งผู้นำองค์กรที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมจนเกิดผลสำเร็จได้ โดยต้องมีคุณสมบัติ คือ มีความรู้พื้นฐานงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีวิสัยทัศน์ที่สามารถวางกรอบแนวคิดให้องค์กรเดินไปสู่จุดหมายได้ตามนโยบายและเจตนารมณ์พร้อมกำกับดูแลขับเคลื่อนแนวคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรูปแบบการทำงานอย่างเป็นระบบ มุ่งมั่น เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าขององค์กรตนเองเป็นสำคัญ

คำนำ

กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความมั่นคงของประเทศทางหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากประเทศมหาอำนาจในโลก ทั้งในอดีตและปัจจุบันล้วนแล้วแต่มีการพัฒนาในด้านการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันประเทศแทบทั้งสิ้น ดังนั้น เพื่อความมีเสถียรภาพและความมั่นคงของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงเกิดความคิดที่จะหาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศระหว่างกระทรวงกลาโหมกับภาคเอกชน ถึงแม้ที่ผ่านมาจะมีการดำเนินการผลิตยุทโธปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพมาโดยลำดับก็ตาม ความจำเป็นในการพัฒนาจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ถึงแม้การวิจัยจะประสบปัญหาเรื่องความกว้างขวางของหน่วยงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมกับบริษัทเอกชนเทียบกับเวลาในการวิจัยที่มีอยู่ก็ตาม การต่อยอดการวิจัยที่จะเกิดขึ้นต่อไปจะทำให้การพัฒนาเกิดขึ้นอย่างทั่วถึงและเกิดประโยชน์กับประเทศได้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงได้ หากขาดคำแนะนำที่มีประโยชน์จาก พลเอก นิวัติ สุขงกฎ และ พลโท อัครภูวนต์ สัจจาปะลา อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ปรึกษาสายวิทยาการ ดร.เทวุษย์ บริรักษ์สันติกุล รวมถึงผู้ที่ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้ข้อมูลกับผู้วิจัยจนสามารถทำให้เกิดผลการวิจัยที่มีคุณภาพ และนำไปปฏิบัติได้

ณ โอกาสนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัยทุกๆ ท่านที่ทำให้งานวิจัยนี้สามารถดำเนินการมาได้จนเกิดผลสำเร็จในครั้งนี้ด้วยครับ

พลตรี

(ปราโมทย์ สิ้นสมบุรณ์)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๙

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๘
ขอบเขตของการวิจัย	๘
วิธีดำเนินการวิจัย	๙
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	๙
คำจำกัดความ	๙
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๑๒
ทฤษฎีการพึ่งพาทรัพยากร (Resource Dependence Theory)	๑๒
ทฤษฎีความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (Interagency Coordination)	๑๓
ทฤษฎีความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ภาคเอกชน (Public Private Partnership)	๑๔
รูปแบบการจัดองค์กรของหน่วยงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	
ของกระทรวงกลาโหม	๒๔
สรุปแนวคิดทฤษฎีความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ภาคเอกชน	๒๔
ร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง พ.ศ.	๒๕
บทที่ ๓ แผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๒๙
แผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๓	๒๙
สภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๓๐
แนวทางการพัฒนาตามแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย	๓๒
วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์	๓๘
แนวทางการปฏิบัติตามแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๔๑
สรุป	๕๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔	
ความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน	
ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๕๓
บทบาทของภาคเอกชนในโครงการลงทุนภาครัฐ	๕๓
ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	๕๔
โรงงานผลิตและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม (รวบรวมข้อมูลเมื่อ ๓๑ มี.ค.๕๘)	๕๖
รายชื่อบริษัทเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๕๘
กฎหมายด้านความมั่นคงเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ที่กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบ (รวบรวมข้อมูลเมื่อ ๓๑ มี.ค.๕๘)	๖๐
การวิเคราะห์ปัญหา	๖๒
สรุป	๖๓
บทที่ ๕	
สรุปและข้อเสนอแนะ	๖๕
สรุป	๖๕
ข้อเสนอแนะ	๖๗
บรรณานุกรม	๖๙
ภาคผนวก	๗๑
แบบสัมภาษณ์การพัฒนาคือความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหม และภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๗๒
ประวัติย่อผู้วิจัย	๗๔

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑-๑	สรุปข้อมูลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔) ถึงฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)	๗
๒-๑	ลักษณะและรูปแบบของ PPP	๑๕
๒-๒	ตัวอย่างโครงการ PPP ของต่างประเทศและของกระทรวงกลาโหมไทย	๒๒
๔-๑	รายชื่อบริษัทที่มีความพร้อมด้านการลงทุนเพื่อการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์	๕๘
๔-๒	การวิเคราะห์ปัญหา	๖๒

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่	
๒-๑ ผังการจัดหน่วย หน่วยงานของกระทรวงกลาโหมด้านอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ	๒๔

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐและต้องจัดให้มีกำลังทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย จำเป็น และเพียงพอ เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชอธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ

กระทรวงกลาโหมในฐานะที่มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศ ซึ่งการเตรียมความพร้อมรบของกองทัพจะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องมีความพร้อมของทรัพยากรที่สำคัญ ๒ ประการ คือ ๑) ความพร้อมในด้านกำลังพล และ ๒) ความพร้อมด้านยุทโธปกรณ์ ในการเตรียมความพร้อมด้านยุทโธปกรณ์ภายใต้วิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นจะต้องมีแนวทางการดำเนินการที่แตกต่างออกไปจากสถานะของประเทศที่มีความมั่งคั่ง เนื่องจากประเทศเหล่านั้นสามารถสะสมยุทโธปกรณ์โดยการจัดหาจากต่างประเทศที่เป็นผู้ผลิตมาเก็บสำรองไว้ได้มากตามต้องการ แนวทางดังกล่าวนี้จะต้องสนองตอบต่อความดำรงอยู่ได้ทั้งในสภาวะปกติและสงครามภายใต้งบประมาณจำกัด การสรรหายุทโธปกรณ์จากภายนอก หรือความสามารถในการดำรงอยู่ได้ภายใต้การพึ่งพาตนเอง ลดการนำเข้า ไม่สะสมเกินความจำเป็น แต่สามารถระดมสรรพกำลังได้เมื่อเผชิญกับสภาวะฉุกเฉิน ซึ่งการปฏิบัติทั้งหมดนี้จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมกับภาคเอกชนในประเทศ ในการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมทหารหรืออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อการดำรงไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย ทั้งนี้ในยามที่ประเทศประสบกับปัญหาจากภัยคุกคามต่างๆ ที่ต้องใช้การปฏิบัติการทางทหาร ผลจากการดำเนินอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเท่านั้นที่จะเป็นตัวชี้ขาดการแพ้ชนะของสงคราม ดังจะดูได้จากสาเหตุการแพ้สงครามของเยอรมันและญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่ ๒ เนื่องจากกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมของทั้ง ๒ ประเทศถูกฝ่ายพันธมิตรทำลายลงจนไม่สามารถผลิตสร้างอาวุธยุทโธปกรณ์ออกสู่สนามรบได้ทันต่อความต้องการของยุทธบริเวณสำหรับในยามสงบ การดำเนินอุตสาหกรรมป้องกันประเทศยังส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศและสังคมในด้านอื่นๆ เช่น กรณีที่ประเทศประสบภัยพิบัติต่างๆ สินค้าจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการป้องกันประเทศจะสามารถเคลื่อนเข้าสู่พื้นที่ประสบภัยพิบัติ เพื่อปกป้องประชาชนให้พ้นจากความเดือดร้อนได้โดยพลัน

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในยุคปัจจุบันจึงไม่ใช่เพียงแต่การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อใช้ในการสงครามเท่านั้น หากแต่รวมไปถึงการผลิตเพื่อบุคคลใดก็ตามที่ทำหน้าที่ในการปกป้องอาณาประชาราษฎร์ ทั้งมวลของประเทศ เช่น การผลิตอุปกรณ์เครื่องมือในการยับยั้งการก่อการจลาจล การต่อต้านการก่อการร้าย การผลิตเสื้อผ้าอาหารสำหรับใช้ในยามคับขัน การผลิตยาและเครื่องเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ เป็นต้น ดังนั้นการพัฒนากองทัพให้มีขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ก็จะสามารถเป็นหลักประกันด้านความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทั้งด้านการค้าและเศรษฐกิจ ช่วยลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศในการจัดหาอาวุธจากต่างประเทศ และสามารถสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารได้อย่างเพียงพอ ทันเวลา และมีประสิทธิภาพในทุกสภาวะ

ทั้งนี้ การพึ่งพาตนเองได้ของกองทัพจึงมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับความเจริญก้าวหน้าของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งรัฐบาลจะต้องมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้พึ่งพาตนเองได้ด้วยเหตุผลหลัก ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อเป็นหลักประกันในความมั่นคงด้านการทหารที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ในภาวะไม่ปกติ ๒) เพื่อลดการสูญเสียรายได้ให้แก่ต่างประเทศให้มากที่สุด เนื่องจากในปีหนึ่งๆ ประเทศไทยต้องสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากในการจัดซื้อยุทโธปกรณ์จากต่างประเทศ และ ๓) เพื่อเป็นแหล่งหารายได้เข้าสู่ประเทศอีกทางหนึ่ง หากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยมีความเจริญก้าวหน้า

สำหรับการดำเนินงานที่จะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองของประเทศไทยนั้น จะมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน ทั้งทางด้านการผลิต การวิจัยและการพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดการ การตลาด การรวมกลุ่มอุตสาหกรรม การส่งเสริมการลงทุนและมาตรการทางภาษี การให้ภาคเอกชนเป็นผู้ประกอบการภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงกลาโหม การร่วมลงทุน การสนับสนุนขึ้นส่วนประกอบจากภาคเอกชน หรือการจ้างภาคเอกชนเป็นบางส่วน ทั้งนี้ ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้เมื่อภาคเอกชนมีความเข้มแข็ง และได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐ โดยคำนึงถึงความสำคัญในด้านความมั่นคงเป็นลำดับแรก และคำนึงถึงความเป็นเลิศในการดำเนินการกับความคุ้มค่าในการลงทุนเป็นลำดับต่อมา และกระทรวงกลาโหมจะต้องร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย คุ้มค่า ลดความซ้ำซ้อน และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในการพึ่งพาตนเองต่อไป

วิชรเทพย์ ปีตะนิละผลิน (๒๕๕๖ : ๒๒) การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในด้านของการป้องกันประเทศ ทั้งนี้ การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ขึ้นใช้เองแม้ว่าคุณภาพจะไม่ดีเท่าที่ซื้อจากต่างประเทศและมีต้นทุนในการผลิตสูงก็ตาม แต่ถ้าไม่คิดจะพัฒนาหรือสร้างโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ขึ้นใช้เองแล้ว ก็เป็นการยากที่จะพัฒนาให้ทันประเทศอื่นๆ ได้

สงคราม เอมพันธ์ (๒๕๓๘ : ๕) การที่ประเทศไทยจะผลิตอาวุธขึ้นใช้เองในบางประเภทนั้น จำเป็นจะต้องมีอุตสาหกรรมรองรับโดยเฉพาะ เนื่องจากยุทธโศปกรณ์เป็นผลิตภัณฑ์พิเศษที่ไม่อาจหาจากแหล่งผลิตทั่วไปตามท้องตลาดได้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงขีดความสามารถในการผลิตของอุตสาหกรรมภายในประเทศทั้งของภาครัฐและเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อประสานประโยชน์ด้านการผลิตให้สามารถพัฒนาสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ อันจะเป็นแนวทางในการสนับสนุนการพัฒนาพลังอำนาจทางทหารที่เหมาะสม

นรินทร์ แทบประสิทธิ์ (๒๕๔๔ : ก) ซึ่งในปัจจุบัน กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้ถูกยกระดับให้มีความสำคัญเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร และรักษาผลประโยชน์ของชาติควบคู่ไปกับหน้าที่อื่นของกระทรวงกลาโหม ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบส่วนราชการกระทรวงกลาโหม โดยกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะมีความเจริญก้าวหน้าตามเป้าหมายได้ ต้องใช้ศักยภาพของภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการเชิงธุรกิจ ด้วยการส่งเสริมภาคเอกชนให้เป็นฐานการผลิตในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

วิไลพร ลีเกษมศานต์ (๒๕๔๔ : ๓-๑๔) คำกล่าวที่ว่านี้ สอดคล้องกับแนวคิดของรัฐบาล ที่จะให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการประสานงานกับภาครัฐ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้รัฐลดบทบาทด้านการลงทุน และส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบและกฎหมายที่ล้าสมัย ให้สามารถสนับสนุนบทบาทการลงทุนของภาคเอกชน ที่คำนึงถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการได้เพื่อลดภาระการลงทุนของภาครัฐ

รักษาติ พันธุ์ชาติ (๒๕๔๔ : ๑-๒) ซึ่งในห้วงที่ผ่านมา การประกอบอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศต่างๆ ภาครัฐจะเป็นผู้ดำเนินการเอง เนื่องจากผลผลิตที่ได้ในเชิงปริมาณและเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศ แต่ในปัจจุบันประเทศเสรีประชาธิปไตย เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รวมทั้งจีน ได้แยกภารกิจในการป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นภารกิจของรัฐโดยตรงออกจากการประกอบอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยอาจจะยังมีบางผลิตภัณฑ์ที่รัฐยังคงดำเนินการเอง แต่ก็ใช่อาวุธยุทธโศปกรณ์พื้นฐานเท่านั้น ดังนั้นการประกอบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยภาคเอกชน ซึ่งมีการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวมากกว่าภาครัฐ จะเป็นผลให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยภาครัฐจะมีบทบาทในด้านการส่งเสริม การควบคุม การจำหน่าย การส่งออก และการเปิดเผยข้อมูลเทคโนโลยีสำหรับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยที่ผ่านมา ภาคเอกชนที่เป็นฐานการผลิตในประเทศยังไม่ได้เข้ามาลงทุนร่วมดำเนินการหรือมีความร่วมมือในการผลิต ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกับภาครัฐอย่างจริงจัง ทั้งๆ ที่มีกฎหมาย ระเบียบคำสั่งต่างๆ ในการส่งเสริมและรองรับให้ภาคเอกชน สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ ทำให้กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยขับเคลื่อนไปได้อย่างยากลำบาก

วุฒิสกัต์ โภชนุกูล (๒๕๕๕ : ออนไลน์) ปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือมีหลายประการ ได้แก่ ความไม่เต็มใจในการให้ความช่วยเหลือ การขาดสิ่งจูงใจในการให้ความร่วมมือ ความไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ที่จะร่วมกันทำการไม่ให้ความร่วมมือ การไม่สามารถดำเนินการตามจังหวะเวลา ผู้เกี่ยวข้องไม่รู้สาระสำคัญของงานบางลักษณะและมีความเข้าใจในเนื้อหาของงานไม่ตรงกัน รวมถึงการไม่ให้ความร่วมมือก็เป็นปัญหาเช่นกัน

คงขวัญ ศิลา (๒๕๕๓ : ๔-๕) นอกจากนี้ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ยังมีข้อจำกัดในแง่ของการลงทุน อันได้แก่ การกำกับดูแลโครงการลงทุน ซึ่งอาจมีความซับซ้อนมากกว่ากิจการที่ภาครัฐดำเนินการเอง เพราะต้องมีความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย และต้องมีความชัดเจนในหลักเกณฑ์ที่เอื้อต่อการลงทุนของภาคเอกชนเฉพะอย่างยิ่งในประเด็นของการแบ่งรับความเสี่ยง (Risk Transfer) ระหว่างภาครัฐและเอกชน เพราะหากดำเนินการไม่เหมาะสมแล้วจะเกิดความล้มเหลวทั้งด้านความเสี่ยงจากการออกแบบการผลิต และการทดสอบระบบจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีใหม่ ซึ่งอาจไม่เป็นไปตามที่คาดไว้และความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก เช่น ความเสี่ยงจากเหตุสุดวิสัย (Force Majeure Risk) อันเป็นความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ อาจก่อให้เกิดความล่าช้า และละเมิดสัญญาเอกชน ในการดำเนินการ และสุดท้ายก็คือความเสี่ยงจากการเมือง ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อโครงการหรือการดำเนินการ

ห้าเหล่าทัพ (๒๕๕๖ : ๔๖) สาเหตุที่ภาคเอกชนยังไม่ได้ให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ประการแรกคือ ตลาดของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศมีจำกัด เพราะเหล่าทัพต่างๆ ล้วนให้ความสนใจต่อผลิตภัณฑ์ หรือยุทธภัณฑ์ที่จัดหาจากต่างประเทศมากกว่าจัดหาภายในประเทศ เนื่องจากตัวแทนบริษัทค้าอาวุธได้ใช้กลยุทธ์เข้าสู่ผู้ใช้และให้ผลตอบแทนการซื้อในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งยังได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า ในขณะที่โรงงานผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์ และบริษัทเอกชนภายในประเทศไม่ได้รับการยกเว้นภาษีในการจัดซื้อวัสดุการผลิตภายในประเทศ ประการที่สอง ปัญหาค่านิยมในความเชื่อที่ว่าการใช้ของที่จัดหาจากต่างประเทศนั้น มีคุณภาพดีกว่าของที่ผลิตภายในประเทศ ทำให้ไม่มีสิ่งจูงใจที่จะจัดหาจากโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศ ประการที่สาม ปริมาณยุทธโปกรณ์ที่จะจัดหามาใช้ในกองทัพมีจำนวนไม่มากพอ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงจึงดูเสมือนว่าเป็นความชอบธรรมที่จะจัดหาจากต่างประเทศ เนื่องจากสิ้นเปลืองงบประมาณน้อยกว่า ประการที่สี่ ความไม่คล่องตัวในระบบราชการ ที่จะให้ค่าตอบแทนแก่ลูกค้าที่ซื้อยุทธโปกรณ์ไปใช้งาน ทำให้เป็นข้อเสียเปรียบในการแข่งขันกับบริษัทของเอกชนโดยตรงที่มีความคล่องตัวมากกว่าและจากการศึกษาปรากฏว่า ปัญหาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาอาวุธยุทธโปกรณ์ เกิดจากนโยบายด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของรัฐบาล และการประสานประโยชน์ของภาครัฐและเอกชนไม่มีความชัดเจน ทำให้ภาคเอกชนที่มีความสนใจจะร่วมลงทุนขาดความมั่นใจที่จะเข้ามาดำเนินการ

สงคราม เอมพันธ์ (๒๕๓๘ : ๗) นอกจากนั้น การลงทุนต้องใช้เงินลงทุนมหาศาล ในขณะที่ตลาดของผู้บริโภคเป็นตลาดผูกขาดซึ่งไม่คุ้มค่าในการลงทุน อีกทั้งกฎระเบียบต่างๆ ก็ทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน อันขัดต่อการดำเนินงานด้านธุรกิจ

นรินทร์ แทบประสิทธิ์ (๒๕๔๔ : ๗๗) นอกจากนี้ โครงการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ของภาครัฐที่ให้เอกชนเป็นฐานการผลิตให้กับโครงการนั้น มีปัญหาด้านทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องระหว่างภาครัฐและเอกชน ซึ่งยังอยู่ในระยะการปรับตัวที่ต้องมองทั้ง ๒ มิติด้วยกัน คือ มิติของภาครัฐ และมิติของธุรกิจ เพื่อให้สามารถสนับสนุนเกื้อกูลกันได้ในเรื่องการประสานงานระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ก็ยังมีช่องว่างที่เอกชนยังไม่ชัดเจนในระเบียบการปฏิบัติบางเรื่องของทางราชการทำให้ดำเนินการผิดพลาด และเป็นผลเสียต่อการปฏิบัติงานร่วมกัน อีกทั้งด้านการตลาดที่เกี่ยวข้องก็มีเพียงเฉพาะเหล่าทัพ เมื่อใดก็ตามที่ไม่มีการสั่งซื้อจากเหล่าทัพจะทำให้วงจรการผลิตที่เกี่ยวข้องหยุดชะงัก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของโครงการ

บัณฑิต เนียมทันต์ (๒๕๔๑ : ง) ทั้งนี้ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้ต้นทุนสูง มีกฎหมายควบคุมอย่างเคร่งครัด ทำให้เอกชนไม่มั่นใจที่จะเข้ามาลงทุนร่วมกับภาครัฐ รัฐบาลโดยกระทรวงกลาโหมจึงจำเป็นต้องลงทุนอุตสาหกรรมประเภทนี้ในขั้นต้นก่อน เพื่อทดแทนการจัดหาจากต่างประเทศ

นพรัตน์ กุลหิรัญ (๒๕๔๔ : ๗๙-๘๐) สาเหตุอีกประการหนึ่งก็คือ ปริมาณการผลิตยังอยู่ในระดับต่ำ และการส่งออกยังมีอุปสรรคนานัปการ ทำให้การเพิ่มปริมาณการผลิตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไม่สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้ภาคเอกชนเป็นจำนวนมาก ที่มีความสนใจในการลงทุนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่มั่นใจที่จะมาร่วมลงทุนด้วย

สงคราม เอมพันธ์ (๒๕๔๒ : ๓) โดยเฉพาะการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ ที่ดำเนินการโดยฝ่ายทหารนั้นมีปัญหาหลายประการ ได้แก่ นโยบายและคำสั่งในระดับรัฐบาล และกระทรวงกลาโหมยังไม่ชัดเจนและจริงจัง การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ เนื่องจากระบบราชการมีการโยกย้ายตำแหน่ง การปิดกั้นโดยพิจารณาว่ากิจการทหารเป็นความลับ จึงเป็นเรื่องยากที่จะได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน ค่าใช้จ่ายในการผลิตสูง ตลาดมีจำกัดเฉพาะวงการทหาร การถูกจำกัดด้วยวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง นอกจากนี้กฎระเบียบต่างๆ ก็ไม่เกื้อกูลการส่งเสริมการวิจัยพัฒนายังมีน้อย และอิทธิพลของผู้ประกอบการค้าอาวุธ ก็ส่งผลต่อความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน

นพรัตน์ กุลหิรัญ (๒๕๔๔ : ๘๐) จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า ถ้าไม่สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนให้เป็นรูปธรรมแล้ว ก็ยากที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และทัดเทียมกับประเทศอื่นๆ ได้ ทั้งนี้ เพราะภาคเอกชนมีศักยภาพในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์สูง และสามารถขยายกำลังผลิตเพิ่มขึ้นได้อีกเป็นปริมาณมาก

สุชาติ อดุลย์บุตร (๒๕๕๖ : ๕) กล่าวคือ ภาคเอกชนจะมีความคล่องตัวในการบริหารงาน มีความรู้ด้านเทคโนโลยี อีกทั้ง มีความสามารถดำเนินการด้านการตลาดภายในประเทศได้ดี ดังนั้น จึงจำเป็นต้องหาแนวทางความร่วมมือที่ชัดเจนระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยมีความเจริญก้าวหน้าตามที่มุ่งหวังไว้ และเนื่องจากผู้วิจัยเคยมีประสบการณ์รับราชการในหน่วยงานที่ผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ จึงสนใจเป็นพิเศษที่จะศึกษาถึงรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาอาวุธของไทยในประเด็นที่ว่า สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาในเรื่องความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาอาวุธของไทยเป็นอย่างไร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยต่อไป

ณัฐพงศ์ พันธ์แสน (๒๕๔๔ : ๑) จุดมุ่งหมายหลักของการนำเอาภาคีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนมาปรับใช้เพราะภาคเอกชนจะช่วยเสริมประสิทธิภาพของงานบริการได้ดีกว่าภาครัฐ เนื่องจาก ๑) เอกชนเป็นเจ้าของเองจึงดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด ๒) การเปิดเสรีให้ภาคเอกชนหลายบริษัทเข้าแข่งขันกัน ทำให้เอกชนแต่ละบริษัทต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ๓) ผู้บริหารภาครัฐมักจะดำเนินการเพื่อประโยชน์ของตนเองมากกว่าดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ ทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐมักจะด้อยกว่าเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๕๔ : ๑๓๒) จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔) เป็นต้นมา มีการผลักดันให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการประสานงานกับภาครัฐ เพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) ขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๒๔ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานจนกระทั่งปัจจุบัน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙) ผลักดันให้ภาคเอกชนนำประเด็นการพัฒนาที่สำคัญในแผนฉบับนี้ ไปพิจารณาประกอบการจัดทำแผนการลงทุนทางธุรกิจที่สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาและส่งเสริมให้ กรอ. เป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงการพัฒนาระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมทั้งให้ กรอ. ส่วนกลางกระจายความรับผิดชอบและภารกิจให้ กรอ. จังหวัด/กลุ่มจังหวัดมากขึ้น โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ชาติ และความเชื่อมโยงในระดับพื้นที่

จากแนวคิดดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า รัฐบาลให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ของรัฐมาโดยตลอด นับตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๕ เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการลงทุนของภาครัฐ และเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนและการบริหารจัดการ การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีรวมทั้งขยายขอบเขต และเพิ่มคุณภาพการให้บริการสาธารณะ ซึ่งมีขอบเขตและรูปแบบดำเนินการได้หลากหลาย เช่น การว่าจ้าง การร่วมลงทุน หรือการให้เอกชนเช่าทรัพย์สินของรัฐไปดำเนินการ เป็นต้น โดยหน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

ตามความเหมาะสมของโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาอาวุธของไทย ซึ่งต้องการพันธมิตรทางธุรกิจที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือ ต้องอาศัยอุตสาหกรรมของเอกชนเป็นพื้นฐาน เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณด้านการลงทุนของภาครัฐ

ตารางที่ ๑-๑ สรุปข้อมูลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔) ถึง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ	สรุปเนื้อหาวัตถุประสงค์หลักของแผนฯ ที่เกี่ยวข้อง
ฉบับที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔)	- เสริมสร้างขีดความสามารถของกองทัพด้านยุทธโศปกรณ์ โดยอยู่บนฐานของการพึ่งพาตนเอง (ผลิตได้เองภายในประเทศ)
ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๒๕-๒๕๒๙)	- รัฐต้องพัฒนาสถาบันธุรกิจเอกชนให้เป็นองค์กรที่สำคัญ
ฉบับที่ ๖ (พ.ศ.๒๕๓๐-๒๕๓๔)	- โดยมีมาตรการให้จัดทำโครงการร่วมระหว่างภาครัฐกับเอกชน
ฉบับที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๓๕-๒๕๓๙)	- กำหนดแนวทางให้รัฐลงบทบาทด้านการลงทุนและสนับสนุนให้เอกชนลงทุนแทนโดยส่งเสริมให้องค์การภาคเอกชนเข้ามา มีบทบาทเพิ่มมากขึ้น
ฉบับที่ ๘ (พ.ศ.๒๕๔๐-๒๕๔๔)	- กำหนดรูปแบบในการเพิ่มบทบาทโดยเปิดโอกาสให้เอกชน มาลงทุนและบริหารโครงการใหม่ๆ ของรัฐวิสาหกิจปรับขนาด องค์กรภาครัฐให้มีความกะทัดรัด
ฉบับที่ ๙ (พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๔๙)	- ปรับปรุงแก้ไขระเบียบและกฎเกณฑ์ที่ล้าสมัย เพื่อลดบทบาท ในการดำเนินกิจกรรมของภาครัฐ และส่งเสริมให้ภาคเอกชน เข้ามามีบทบาทมากขึ้น

ตารางที่ ๑-๑ สรุปข้อมูลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔) ถึง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) (ต่อ)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ	สรุปเนื้อหาวัตถุประสงค์หลักของแผนฯ ที่เกี่ยวข้อง
ฉบับที่ ๙ (พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๔๙)	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนบทบาทการลงทุนของภาคเอกชนที่คำนึงถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เพื่อลดภาระการลงทุนของภาครัฐ - เพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการรัฐวิสาหกิจอย่างต่อเนื่อง และกำหนดรูปแบบการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนให้เหมาะสมกับลักษณะและโครงสร้างของกิจการแต่ละประเภท - ส่งเสริมให้ กรอ. เป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงการพัฒนา ระหว่างภาครัฐและเอกชน ผลักดันให้ภาคเอกชนพิจารณาจัดทำแผนการลงทุนทางธุรกิจที่สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างเป็นทางการเป็นส่วนการพัฒนา - สนับสนุนให้เอกชนร่วมลงทุนกับภาครัฐอย่างเป็นทางการ
ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๔)	
ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙)	
ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)	

ที่มา : พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๐

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๒. เพื่อศึกษารูปแบบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๓. เพื่อศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหาและสถานที่
 - ๑.๑ มิติด้านเนื้อหา ศึกษาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน เฉพาะการผลิตอาวุธและกระสุนเป็นหลัก
 - ๑.๒ มิติด้านสถานที่ ศึกษาเฉพาะกรณีหน่วยงาน ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

๒. ขอบเขตด้านประชากร

ข้าราชการและอดีตข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ สังกัด ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการสังกัดศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร จำนวน ๑๐ คน และเจ้าของกิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จำนวน ๕ คน

๓. ขอบเขตด้านเวลา ใช้ระยะเวลาศึกษาประมาณ ๑ ปี ตั้งแต่ ต.ค.๕๙ – ก.ย.๖๐

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. วิธีการศึกษา เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพแบบกึ่งมีโครงสร้างตั้งคำถามเป็นกรอบที่ชัดเจน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากข้าราชการและอดีตข้าราชการผู้ทรงคุณวุฒิ สังกัด ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร และเจ้าของกิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๒. การวิเคราะห์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสังเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ทำให้ทราบปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๒. ทำให้ทราบรูปแบบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓. ทำให้ทราบแนวทางการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

คำจำกัดความ

การพัฒนาความร่วมมือ	หมายถึง	การทำให้ความร่วมมือที่มีอยู่เดิมดีขึ้นหรือเจริญขึ้น
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	หมายถึง	การวิจัยพัฒนา การผลิต การประกอบรวม การปรับปรุง การซ่อมสร้าง การเปลี่ยนแปลงลักษณะการแปรสภาพ หรือ การให้บริการ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการป้องกันประเทศ
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	หมายถึง	ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยโรงงานในสังกัดของกระทรวงกลาโหม โรงงานภาคเอกชนที่อยู่ในควบคุมของกระทรวงกลาโหม ตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชนพุทธศักราช

		๒๕๕๐ โรงงานภาคเอกชนที่ได้รับอนุญาตผลิตยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ รวมทั้งโรงงานของภาครัฐอื่นและโรงงานของเอกชนที่อยู่ในการกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติโรงงานพุทธศักราช ๒๕๓๕ ที่ดำเนินการผลิตเพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงกลาโหมและความมั่นคงของประเทศ
ภาครัฐ	หมายถึง	หน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ในความดูแลของรัฐบาลที่ตั้งขึ้นเพื่อขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย
กองทัพ	หมายถึง	กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศและกองทัพไทย
ภาคเอกชน	หมายถึง	องค์กรภาคธุรกิจต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นเองโดยเอกชนเพื่อแสวงหาผลกำไรจากการลงทุนในธุรกิจต่างๆ
ความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน	หมายถึง	การที่กระทรวงกลาโหม (ภาครัฐ) เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการในกิจการต่างๆ ของกระทรวงกลาโหม เช่น โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) การให้บริการสาธารณะ (Public service) และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของกระทรวงกลาโหม เป็นต้น โดยมีขอบเขตและรูปแบบการดำเนินการที่หลากหลายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการลงทุนของกระทรวงกลาโหม และเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนและการบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีรวมทั้งขยายขอบเขตและเพิ่มคุณภาพการให้บริการสาธารณะ
หน่วยงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	หมายถึง	หน่วยงานของกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่วิจัยพัฒนาและผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ให้กับกองทัพไทย
การพึ่งพาตนเอง	หมายถึง	การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ใช้ได้เองภายในประเทศเพื่อลดการจัดหาจากต่างประเทศ หรือลดความจำเป็นจากการช่วยเหลือของต่างประเทศ
อำนาจกำลังรบเปรียบเทียบ	หมายถึง	การเปรียบเทียบกำลังรบของคู่ขัดแย้งกรณีเกิดสงคราม โดยการรวบรวมกำลังพลและอาวุธยุทโธปกรณ์ และองค์ประกอบอื่นๆ แล้วนำมาชั่งน้ำหนักแต่ละฝ่ายและเปรียบเทียบกันว่าใครมีกำลังมากกว่ากัน

ภัยคุกคาม

หมายถึง การสงครามในทุกรูปแบบที่ต้องใช้กำลังทหารและกึ่งทหารเข้าทำการรบด้วยวิธีการรบตามแบบ (Conventional warfare) และการสงครามพิเศษ (Special Warfare)

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการพึ่งพาทรัพยากร (Resource Dependence Theory)

ในการศึกษาองค์การและสิ่งแวดล้อมจะต้องเข้าใจผลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อองค์การ และผลขององค์การที่มีต่อสิ่งแวดล้อมด้วย ประสิทธิภาพขององค์การ (Organization Effectiveness) เป็นความสามารถในการสร้างผลลัพธ์และการกระทำ เป็นมาตรฐานที่องค์การจะตอบสนองความต้องการของกลุ่มและองค์การต่างๆ และเป็นที่ยอมรับที่ตัดสินจากภายนอกองค์การ ไม่เหมือนกับประสิทธิภาพขององค์การ (Organization Efficiency) ที่เป็นมาตรฐานการวัดผลงานภายใน ส่วนสิ่งแวดล้อมนั้นประกอบด้วยเหตุการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมหรือผลลัพธ์ขององค์การ เช่น ถ้าโรงเรียนไม่ได้สอนการอ่านหรือเขียนภาษาให้ถูกต้อง ก็จะส่งผลให้มหาวิทยาลัยต้องเสียเวลาและทรัพยากรในการสอนใหม่เพิ่มขึ้น หรือบรรณาธิการต้องส่งกลับไปแก้ไขการเขียนอีกหลายรอบ เป็นต้น แต่องค์การสามารถสร้างกันชนให้ตัวเองกับสิ่งแวดล้อม เมื่อที่จะไม่ได้รับผลกระทบจากสิ่งที่ไม่แน่นอน เช่น ร้านทำเค้กที่มีสต็อกน้ำตาลอยู่มากจะไม่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาของน้ำตาลที่เพิ่มขึ้นหรือขาดตลาดแต่องค์การก็ไม่สามารถแยกตัวหรือสร้างกันชนกับทุกเหตุการณ์ในสิ่งแวดล้อมได้ ดังนั้น จึงต้องใช้วิธีแยกส่วนประกอบกันอยู่แบบหลวมๆ (Loosely Coupled) เพื่อที่จะทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ในระบบ ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างความยืดหยุ่นขององค์การ และสิ่งสำคัญต่อมาในบริบทขององค์การและสิ่งแวดล้อมคือข้อจำกัด (Constraints) เป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์ ที่มีความเป็นไปได้ ที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจในการหลีกเลี่ยงผลที่ไม่พึงประสงค์และปรับตัว เข้าสู่สภาพแวดล้อมโดยเลือกทางที่ดีที่สุด

บทบาทของฝ่ายจัดการจะต้องเป็นสัญลักษณ์ในการรับผิดชอบและรับความเสี่ยง ในผลลัพธ์และกิจกรรมขององค์การ เช่น ข้อจำกัดของการทำธุรกรรมกับรัฐ มีกฎว่าจะต้องให้มีการรับคนกลุ่มน้อยและผู้หญิงเข้าทำงานด้วย ฝ่ายจัดการจะเป็นผู้สนับสนุน (Advocator) เป็นการปรับเปลี่ยนข้อจำกัดและความต้องการของสังคม โดยพยายามสร้างสิ่งแวดล้อมให้ส่งผลด้านบวกกับองค์การ หรือเป็นผู้ดำเนินการ (Processor) ในการตอบสนองต่อความต้องการขององค์การ โดยการปรับให้องค์การมีความสอดคล้องกับข้อจำกัดที่กำหนดโดยบริบทของสังคม

รูปแบบการพึ่งพาทรัพยากร (Resource Dependence) เป็นรูปแบบขององค์การเชิงเศรษฐกิจ การเมือง อำนาจการตัดสินใจขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในองค์การ ซึ่งจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับทรัพยากร นั้นมีความต้องการจำเป็นมากน้อยเพียงใดและทรัพยากรนั้นอยู่ในลักษณะอำนาจผูกขาดหรือไม่ เช่น วัตถุดิบ เงิน บุคลากร หรือบริการ การพึ่งพาเป็นการกระทำเพื่อการอยู่รอดเพื่อการเติบโตโดยอาศัยสภาพแวดล้อม ซึ่งหน่วยงานย่อยในองค์การเป็นผู้เผชิญโดยตรงโดยใช้กลยุทธ์ด้านอำนาจในการตัดสินใจ คือ ๑) กำหนดทางเลือกในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ ๒) กำหนดทางเลือกในการตัดสินใจตามสภาพแวดล้อม ๓) กำหนดทางเลือกในการตัดสินใจบนพื้นฐานความแตกต่างทางเงื่อนไขของ

สภาพแวดล้อม (ทฤษฎีขององค์การและสิ่งแวดล้อม, http://anuruckwatanathawornwong.blogspot.com/2009/12/blog-post_498.html)

ทฤษฎีความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (Interagency Coordination)

คือ กระบวนการที่องค์กรตั้งแต่ ๒ องค์กรขึ้นไป ร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะบางปัญหา หรือจัดการประชุมกรณีพิเศษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือกล่าวอย่างง่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในทาง Interagency Coordination คือ ความร่วมมือในกรณีเฉพาะ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือตอบสนองความต้องการขององค์กรต่างๆ ร่วมกัน (Interagency Coordination and Rapid Community Growth, http://wrwc.usu.edu/files/publications/publication/pub_6472691.pdf)

๑. คุณประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานหรือ Interagency Coordination
 - ๑.๑ ลดปัญหาการดำเนินการซ้ำซ้อน
 - ๑.๒ ครอบคลุมช่องว่างในการปฏิบัติงาน หรือจุดผิดพลาดที่นอกเหนือความคาดหมาย
 - ๑.๓ เกิดความขัดแย้งน้อยที่สุด (Minimizing Conflicts)
 - ๑.๔ ให้โอกาสหน่วยงานที่มีขนาดเล็กกว่าได้แสดงความคิดเห็นหรือความต้องการ
๒. แนวโน้มของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานหรือ Interagency Coordination
 - ๒.๑ จำนวนของหน่วยงานที่ต้องการให้เกิดความร่วมมือ และจำนวนองค์กรกลางที่เกิดความร่วมมือมีมากขึ้น
 - ๒.๒ เกิดความซับซ้อนของประชาคม หรือองค์กรที่มีความร่วมมือ
 - ๒.๓ ความต้องการ หรือการแก้ปัญหาได้รับการตอบสนองมากขึ้น
๓. อุปสรรคของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานหรือ Interagency Coordination
 - ๓.๑ ผู้ปฏิบัติงานขาดความเข้าใจ เนื่องจากผู้ที่ปฏิบัติงานตามหลักความร่วมมือระหว่างหน่วยงานได้จะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งหมดของหน่วยงานที่เกิดความร่วมมือกัน เพื่อการปฏิบัติงานที่ตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะจากการร่วมมือกันได้
 - ๓.๒ โครงสร้างภายในหน่วยงาน เนื่องจากหน่วยงานแต่ละหน่วยงานต่างมีโครงสร้างภารกิจหน้าที่ที่ต่างกัน อาจเป็นอุปสรรคในการทำงานแบบร่วมมือได้
 - ๓.๓ ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ความร่วมมือที่เกิดขึ้นจะทำให้หน่วยงานต่างๆ ปฏิเสธที่จะเป็นผู้รับผิดชอบเมื่อเกิดปัญหา หรือข้อผิดพลาด หรือเกิดการปฏิเสธงานเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน
 - ๓.๔ อำนาจของแต่ละหน่วยงานไม่เท่ากัน
 - ๓.๕ วัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน

ทฤษฎีความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ภาคเอกชน (Public Private Partnership)

การลงทุนภาครัฐ (Public Investment) มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะที่เป็นการลงทุนในโครงสร้างขั้นพื้นฐาน (Infrastructure) ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศระยะยาว แต่ในช่วงที่ผ่านมาพบว่าสัดส่วนการลงทุนภาครัฐต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมรายประเทศ (GDP) กลับลดลงอย่างต่อเนื่องหากเทียบกับปี ๒๕๔๐ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๖ ของ GDP ลดลงเป็นร้อยละ ๖.๓ ของ GDP ในปัจจุบัน (ณ ปี ๒๕๕๓) ดังนั้น ภาครัฐจึงมีแผนเพิ่มการลงทุนภาครัฐในอีก ๓ ปีข้างหน้า (๒๕๕๓-๒๕๕๕) ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ วงเงิน ๑,๒๙๖ พันล้านบาท เพื่อส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า หากจะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของไทยให้ทัดเทียมกลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิกภายในระยะเวลาอีก ๑๐ ปีข้างหน้า ประเทศไทยจำเป็นต้องลงทุนเพิ่มเติมคิดเป็นกว่าร้อยละ ๕.๕ ของ GDP ต่อปี ในแต่ละปี ในระยะเวลาอีก ๑๐ ปีข้างหน้าหรือคิดเป็นเงินกว่า ๕.๕ แสนล้านบาทต่อปี ซึ่งการระดมทุนเพื่อการลงทุนภาครัฐดังกล่าวเป็นเงินลงทุนจำนวนมากที่ภาครัฐเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถที่จะระดมเงินทุนได้เพียงพอ เนื่องจากมีข้อจำกัดในการกู้เงิน และการดำเนินนโยบายการลงทุนต้องคำนึงถึงเสถียรภาพฐานะการคลังของประเทศ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องพึ่งพาการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ในอนาคต

๑. การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) คืออะไร

การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) เป็นรูปแบบการดำเนินงานที่ภาครัฐให้ออกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการในการบริการสาธารณะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานและบริการ โดยมุ่งเน้นการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ คู่แข่งกับต้นทุนมากกว่าภาครัฐจะเป็นเจ้าของหรือดำเนินการโดยภาครัฐเอง ทั้งนี้ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน สามารถก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยโครงการจะได้รับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่จากภาคเอกชน รวมทั้งมีการประหยัดต้นทุนของโครงการ ขณะที่ภาค เอกชนเอง จะได้มีช่องทางในการดำเนินธุรกิจได้มากขึ้น นอกจากนี้ ภาคประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการบริการที่มีประสิทธิภาพด้วยราคาที่เหมาะสม

ตารางที่ ๒-๑ ลักษณะและรูปแบบของ PPP

ประเภท	รูปแบบ	ลักษณะการนำไปใช้งาน
๑. Management Contract	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐเป็นเจ้าของโครงการ โดยเป็นผู้รับผิดชอบการลงทุน เงินทุนหมุนเวียนและรับความเสี่ยงจากผลกำไร-ขาดทุนที่เกิดขึ้น - ภาครัฐจ้างเอกชนที่เป็นมืออาชีพเข้ามาบริหารจัดการ (Operation) ของโครงการ - ภาครัฐจ่ายค่าจ้างให้กับเอกชนเป็นค่าบริหารงาน โดยอาจกำหนดโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทนให้ผูกพันกับผลประกอบการของโครงการ เพื่อจูงใจให้ผู้รับจ้างดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสมกรณีที่เป็นกิจการที่ภาครัฐสมควรลงทุนก่อสร้างด้วยตนเอง หรือเป็นกิจการที่ใช้สินทรัพย์ที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว - ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการดำเนินงาน หรือการให้บริการต่างๆ โดยการจ้างให้เอกชนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเข้ามาดำเนินการแทน - ช่วยลดภาระในด้านบุคลากรของภาครัฐ
๒. Lease Contract	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐให้เอกชนเช่าทรัพย์สินที่มีไปดำเนินงาน - เอกชนรับผิดชอบการดำเนินงาน เงินทุนหมุนเวียน ตลอดจนความเสี่ยงจากผลประกอบการของโครงการ - เอกชนจ่ายค่าตอบแทนให้กับภาครัฐเป็นค่าตอบแทนในการใช้ทรัพย์สินในอัตราที่แน่นอน 	<ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสำหรับโครงการที่มีทรัพย์สินเดิมอยู่แล้ว และเป็น การนำสินทรัพย์ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ - ภาครัฐไม่จำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการ ซึ่งเหมาะสำหรับกิจการที่เปิดให้มีการดำเนินการอย่างเสรีอยู่แล้ว

ตารางที่ ๒-๑ ลักษณะและรูปแบบของ PPP (ต่อ)

ประเภท	รูปแบบ	ลักษณะการนำไปใช้งาน
๓. Concession ๓.๑ BOT (Build-Operate-Transfer)	<ul style="list-style-type: none"> - เอกชนเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างหรือพัฒนาโครงการ ดำเนินโครงการ จัดหาเงินทุนหมุนเวียน และรับความเสี่ยงจากผลประกอบการของโครงการ - ภาครัฐให้การสนับสนุนเอกชน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ เช่น อาจให้สิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Monopoly) ในการให้บริการ หรือมีสัญญาซื้อขายบริการของโครงการ เพื่อประกันรายได้ของโครงการ - ภาครัฐอาจกำหนดให้เอกชนจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม - เอกชนต้องมีการส่งมอบกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินของโครงการให้แก่ภาครัฐเมื่อมีการก่อสร้างแล้วเสร็จ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสำหรับโครงการของรัฐที่ต้องมีการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพิ่มเติม แต่ภาครัฐต้องการส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาเป็นผู้ลงทุน และประกอบการแทน - ภาครัฐไม่จำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการโดยรัฐอาจทำหน้าที่เป็นเพียงผู้กำกับดูแล (Regulator) การให้บริการของเอกชนเท่านั้น - ภาครัฐจำเป็นต้องเข้าไปร่วมถือกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ของโครงการ เนื่องจากเป็นสินทรัพย์ที่มีความสำคัญ หรือเป็นสาธารณะสมบัติ เช่น โครงการมีการดำเนินงานบนที่ดินของรัฐ เป็นต้น
๓.๒ BOOT (Build Operate-Own-Transfer)	<ul style="list-style-type: none"> - เอกชนเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างหรือพัฒนาโครงการ ดำเนินโครงการ จัดหาเงินทุนหมุนเวียน และรับความเสี่ยงจากผลประกอบการของโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสำหรับโครงการของรัฐที่ต้องมีการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพิ่มเติม แต่ภาครัฐต้องการส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาเป็นผู้ลงทุน และประกอบการแทน

ตารางที่ ๒-๑ ลักษณะและรูปแบบของ PPP (ต่อ)

ประเภท	รูปแบบ	ลักษณะการนำไปใช้งาน
๓.๓ BOO (Build-Operate-Own)	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐให้การสนับสนุนเอกชน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ เช่น อาจให้สิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Monopoly) ในการให้บริการ หรือมีสัญญาซื้อ-ขายบริการของโครงการ เพื่อประกันรายได้ของโครงการ - ภาครัฐอาจกำหนดให้เอกชนจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม - เอกชนจะเป็นเจ้าของโครงการภายหลังสร้างเสร็จ และไม่จำเป็นต้องขออนุญาตรัฐในการดำเนินการ - เอกชนเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างหรือพัฒนาโครงการ ดำเนินโครงการ จัดหาเงินทุนหมุนเวียน และรับความเสี่ยงจากผลประกอบการของโครงการ - ภาครัฐอาจให้การสนับสนุนเอกชนเพื่อเป็นแรงจูงใจให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ เช่น อาจให้สิทธิ Monopoly ในการให้บริการ หรือมีสัญญาซื้อ-ขายบริการของโครงการเพื่อประกันรายได้ของโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐไม่จำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการโดยรัฐอาจทำหน้าที่เป็นเพียงผู้กำกับดูแล (Regulator) การให้บริการของเอกชนเท่านั้น - เหมาะสำหรับโครงการของรัฐที่ต้องมีการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพิ่มเติม แต่ภาครัฐต้องการส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาเป็นผู้ลงทุน และประกอบการแทน - ภาครัฐไม่จำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการโดยรัฐอาจทำหน้าที่เป็นเพียงผู้กำกับดูแล (Regulator) การให้บริการของเอกชนเท่านั้น

ตารางที่ ๒-๑ ลักษณะและรูปแบบของ PPP (ต่อ)

ประเภท	รูปแบบ	ลักษณะการนำไปใช้งาน
๓.๔ BTO (Build-Transfer-Operate)	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐอาจกำหนดให้เอกชนจ่ายค่าตอบแทนในรูปของส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับจากการประกอบการ - เอกชนไม่จำเป็นต้องมีการส่งมอบกรรมสิทธิ์สินทรัพย์ของโครงการให้แก่ภาครัฐเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสัญญา โดยสามารถถือครองเป็นเจ้าของไปได้เลย - เอกชนเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างหรือพัฒนาโครงการ ดำเนินโครงการ จัดหาเงินทุนหมุนเวียน และรับความเสี่ยงจากผลประกอบการของโครงการ - ภาครัฐให้การสนับสนุนเอกชนเพื่อเป็นแรงจูงใจให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ เช่น อาจให้สิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Monopoly) ในการให้บริการ หรือมีสัญญาซื้อ-ขายบริการของโครงการเพื่อประกันรายได้ของโครงการ - ภาครัฐอาจกำหนดให้เอกชนจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม - เอกชนต้องมีการส่งมอบกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินของโครงการให้แก่ภาครัฐเมื่อมีการก่อสร้างแล้วเสร็จ และพร้อมเริ่มเปิดให้บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐไม่จำเป็นต้องเข้าไปร่วมถือครองกรรมสิทธิ์บนสินทรัพย์หลักที่ใช้ในการดำเนินงานของโครงการโดยสามารถเปิดให้เอกชนเป็นผู้ครอบครองได้ - เหมาะสำหรับโครงการของรัฐที่ต้องมีการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพิ่มเติม แต่ภาครัฐต้องการส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาเป็นผู้ลงทุน และประกอบการแทน - เหมาะสำหรับโครงการของรัฐที่ต้องมีการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพิ่มเติม แต่ภาครัฐต้องการส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาเป็นผู้ลงทุน และประกอบการแทน - ภาครัฐไม่จำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการโดยรัฐอาจทำหน้าที่เป็นเพียงผู้กำกับดูแล (Regulator) การให้บริการของเอกชนเท่านั้น - ภาครัฐจำเป็นต้องเข้าไปร่วมถือครองกรรมสิทธิ์บนสินทรัพย์ของโครงการ เนื่องจากเป็นสินทรัพย์ที่มีความสำคัญ หรือเป็นสาธารณะสมบัติ เช่น

ตารางที่ ๒-๑ ลักษณะและรูปแบบของ PPP (ต่อ)

ประเภท	รูปแบบ	ลักษณะการนำไปใช้งาน
		เป็นสาธารณะสมบัติ เช่น โครงการมีการดำเนินงานบนที่ดินของรัฐ เป็นต้น
๔. Joint Venture	- ภาครัฐร่วมมือกับเอกชนในลักษณะหุ้นส่วนเพื่อดำเนินกิจการ	- ใช้ในกิจการประเภทที่รัฐต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้บริการ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องดึงเอกชนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเข้ามาร่วมงานด้วยเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ในการประกอบกิจการประเภทดังกล่าว

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๓

๒. ประโยชน์และข้อจำกัดของการลงทุนในรูปแบบ PPP

การเพิ่มบทบาทให้หน่วยงานเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐบาลจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สร้างทางเลือกทางการทำงานให้มากขึ้น และเป็นการขยายการเข้าถึงบริการของรัฐกับภาคประชาชน ในขณะที่จะเป็นการลดข้อจำกัดด้านงบประมาณการลงทุนในโครงการต่างๆ ของรัฐบาลในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจทำให้รัฐบาลจัดเก็บรายได้ไม่เพียงพอกับความต้องการการลงทุนในขณะที่การกู้เงินมักถูกจำกัดด้วยกรอบกฎหมายต่างๆ ทั้งนี้ ประโยชน์ของ PPP เกิดขึ้นกับทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วม (Stake-holders) สรุปได้ ดังนี้

๒.๑ ประโยชน์ต่อภาครัฐ โครงการ PPP สามารถสนับสนุนการดำเนินงานภาครัฐ โดยสร้างความคุ้มค่าทางการเงินจะช่วยให้ประหยัดต้นทุนได้ และยังเป็นการแบ่งหน้าที่การบริหารความเสี่ยงที่ได้รับจากความรู้ประสบการณ์จากภาคเอกชน รวมถึงความสามารถในการบริหารจัดการระบบงบประมาณของภาครัฐ ในกรณีที่ภาครัฐได้พิจารณาถึงความคุ้มค่าทางการเงินแล้วเห็นว่ามีเหมาะสมที่จะให้เอกชนร่วมดำเนินการ จะทำให้ภาครัฐสามารถจัดสรรงบประมาณดังกล่าวไปลงทุนในโครงการอื่นๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสมมากขึ้น

๒.๒ ประโยชน์ต่อภาคเอกชน โครงการ PPP สามารถเพิ่มโอกาสการทำธุรกิจให้กับภาคเอกชน ในการให้บริการสาธารณะด้วยความมีประสิทธิภาพและในบางครั้งที่สภาพเศรษฐกิจเริ่มชะลอตัว (Economic Downturn) จะถือว่าเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศโดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในโครงการของรัฐ นอกจากนี้ ในการลงทุนในรูปแบบ PPP ภาคเอกชนจะมีโอกาสเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๓ ประโยชน์ต่อประชาชน ในการให้บริการสาธารณะของโครงการ PPP ประชาชน ผู้รับบริการสามารถได้รับบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพในราคาที่เหมาะสม ภายใต้เงื่อนไขการกำกับดูแลที่เหมาะสมของภาครัฐให้การบริการของภาคเอกชนคู่สัญญา PPP สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือในการบริการ และกำหนดกลไกราคาที่เหมาะสมกับผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม การลงทุนในรูปแบบ PPP มีข้อจำกัดเช่นกัน ดังนี้

๑. การกำกับดูแล โครงการลงทุนในรูปแบบ PPP อาจมีความซับซ้อนมากกว่ากิจการที่ภาครัฐดำเนินการเอง การกำกับดูแลมีความสำคัญเพื่อให้โครงการ PPP มีความเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายและมีความชัดเจนในหลักเกณฑ์ เพื่อเอื้อต่อการลงทุนของภาคเอกชน โดยเฉพาะในประเด็นการแบ่งรับภาระความเสี่ยง (Risk Transfer) ระหว่างภาครัฐและเอกชนซึ่งหากดำเนินการไม่เหมาะสมจะทำให้โครงการ PPP เกิดความล้มเหลวและไม่มีประสิทธิภาพ เช่น กรณีโครงการ M5 Toll Motorway ของประเทศฮังการี ที่มีการใช้ถนนมอเตอร์เวย์จริงต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ถึงร้อยละ ๕๕ และในสัญญาได้กำหนดให้ภาครัฐต้องประกันอัตราการใช้มอเตอร์เวย์ขั้นต่ำ ซึ่งต่อมาภาครัฐต้องรับภาระอุดหนุนบริษัทเอกชนที่ร่วมโครงการลงทุนในรูปแบบ PPP เป็นเงินจำนวนมาก เป็นต้น นอกจากนี้ การกำกับดูแลต้องให้ภาคประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริการที่มีประสิทธิภาพและต้นทุนที่เหมาะสม และการดำเนินงานโครงการลงทุนในรูปแบบ PPP ต้องมีความโปร่งใสและคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (Value for money)

๒. ความเสี่ยงของโครงการลงทุนในรูปแบบ PPP มีหลายประการที่ต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะความเสี่ยงจากโครงการ (Project Risks) ได้แก่ ความเสี่ยงจากการพัฒนาโครงการ (Development Risk) การออกแบบ ก่อสร้างและทดสอบระบบ (Design and Construction Risk) ซึ่งความเสี่ยงซึ่งเกิดจากการออกแบบ ก่อสร้างและทดสอบระบบ อาจก่อให้เกิดต้นทุนเพิ่มและการให้บริการที่ไม่ได้ตามมาตรฐาน โดยผลกระทบของความเสี่ยงอาจก่อให้เกิดความล่าช้าหรือต้นทุนเพิ่มในขั้นตอนของการออกแบบ ก่อสร้างและทดสอบระบบ อีกทั้งการออกแบบและก่อสร้างที่ไม่เหมาะสมอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานรวมถึงคุณภาพของการให้บริการ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี (Technology Risk) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อาจไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ และความเสี่ยงทางด้านรายได้ (Revenue Risk-price/demand) ที่อาจเกิดจากความต้องการการบริการที่ไม่แน่นอน หรือค่าบริการที่แตกต่างจากแผนการที่วางเอาไว้ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการแตกต่างจากที่คาดการณ์เอาไว้ นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก (External Risks) เช่น ความเสี่ยงจากเหตุสุดวิสัย (Force Majeure Risk) ที่เป็นความเสี่ยงจากเหตุการณ์ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความล่าช้าและการละเมิดสัญญาของเอกชนในการดำเนินโครงการ และสุดท้ายความเสี่ยงจากการเมือง (Political Risk) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอาจทำให้การดำเนินนโยบายไม่ต่อเนื่อง ซึ่งจะกระทบต่อการดำเนินโครงการ PPP

๓. การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ในประเทศไทย

ในช่วงก่อนปี พ.ศ.๒๕๓๕ กฎหมายว่าด้วยการให้สัมปทาน หรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชนส่วนใหญ่จะกำหนดให้เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลเดียว หรือหน่วยงานเดียว และในเรื่องสำคัญจะกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี ทำให้การพิจารณาอาจ

เป็นไปโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ.๒๕๓๕ (The Act of Private Participation in State Undertakings, B.E. 2535 (1992)) เพื่อกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการที่จะให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยกำหนดให้โครงการที่มีวงเงินหรือทรัพย์สินมากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ที่หน่วยงานเจ้าของโครงการมีความประสงค์ให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว และโครงการใดที่มีมูลค่าทรัพย์สินมากกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท หน่วยงานเจ้าของโครงการจะต้องว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์โครงการซึ่ง พ.ร.บ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ พ.ศ.๒๕๓๕ มีหลักการสำคัญ ได้แก่

๓.๑ มีการจัดเตรียมโครงการอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ (Feasibility Study) ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณาตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ มีกระบวนการกลั่นกรองโครงการโดยละเอียดก่อนพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการโครงการรวมทั้งมีการกำหนดกลไกการกำกับดูแลขั้นการดำเนินการและติดตามประเมินผล

๓.๓ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายเข้าร่วมพิจารณาคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมงานในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดความรอบคอบและโปร่งใส โดยการตัดสินใจไม่ได้ขึ้นกับหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง

๔. กรณีศึกษาโครงการ PPP จากต่างประเทศ

การศึกษาการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในต่างประเทศพบว่า ครอบคลุมในหลายสาขา มากกว่าในประเทศไทยที่ส่วนใหญ่มักพบโครงการ PPP ในด้านสาขาขนส่งและโลจิสติกส์ ซึ่งยังมีอีกหลายสาขาเศรษฐกิจที่โครงการ PPP สามารถดำเนินการได้อีกในอนาคตสำหรับประเทศไทย เช่น ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ด้านพลังงาน ด้านกระบวนการศาลยุติธรรม เป็นต้น โดยสามารถสรุปโครงการ PPP ในต่างประเทศที่สำคัญ ซึ่งเป็นสาขาเศรษฐกิจที่โครงการ PPP สามารถดำเนินการได้อีกในอนาคตสำหรับประเทศไทย ดังนี้

ตารางที่ ๒-๒ ตัวอย่างโครงการ PPP ของต่างประเทศและของกระทรวงกลาโหมไทย

สาขา	ตัวอย่างโครงการ PPP ของต่างประเทศ
๑. ด้านการศึกษา	<u>ประเทศออสเตรเลีย</u> รัฐบาลมอบให้ Axiom Education Consortium (ABN Amro, St Hilliers, Hansen Yunchen and Spotless) ดำเนินการให้บริการด้านการศึกษา ระดับประถมในพื้นที่กรรมสิทธิ์ของรัฐบาลโดยเป็น PPP ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมแห่งแรกใน NSW ลงนามเดือนธันวาคม ๒๕๔๕ มูลค่าโครงการ ๑๓๗ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย
๒. ด้านการสาธารณสุข	<u>ประเทศอังกฤษ</u> รัฐบาลผ่านกลไก National Health System-NHS และโรงพยาบาลเชี่ยวชาญด้านโรคไตของมหาวิทยาลัย King's College ได้เข้าร่วมกับเอกชนในการเพิ่มจุดบริการรักษาโรคไต โครงการก่อสร้างมีมูลค่าประมาณ ๒.๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ <u>ประเทศออสเตรเลีย</u> โรงพยาบาลของรัฐ Newcastle Master Hospital ริเริ่มโครงการเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้ป่วยด้านสุขภาพจิตขั้นรุนแรง โดยมอบให้ Novacare Consortium (Abigroup, Compass Group, Honeywell and Westpac) ดำเนินการบริหารงานด้านบริการผู้ป่วย โดยมีมูลค่าโครงการ ๑๓๒ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย
๓. ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	<u>ประเทศออสเตรเลีย</u> (๑) โครงการ Barwon Water Biosolids Management โดยให้สัมปทานแก่ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการจัดการของเสียชีวภาพ Biosolids (๒) รัฐบาลออสเตรเลียโดยบริษัท Barwon Water ซึ่งเป็นบริษัทของรัฐในการจัดการน้ำของรัฐวิคตอเรีย เป็นเจ้าของโครงการ บริษัท Barwon Water ใช้กระบวนการแข่งขันประกวดราคาตามที่กำหนดไว้ในนโยบาย Partnership Victoria โครงการก่อสร้างมีมูลค่า ๗๗ ล้านดอลลาร์
๔. ด้านพลังงาน	<u>ประเทศญี่ปุ่น</u> กระทรวงเศรษฐกิจการค้าและอุตสาหกรรมญี่ปุ่น (METI) ดำเนินการโครงการไฟฟ้าในประเทศญี่ปุ่น โดยเปิดประมูลให้ภาคเอกชนสามารถดำเนินกิจการเพื่อให้เกิดรูปแบบ Independent Power Producers โดยเฉพาะโรงงานไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ที่มีเทคโนโลยีก้าวหน้าและสามารถต้านทานแผ่นดินไหว

ตารางที่ ๒-๒ ตัวอย่างโครงการ PPP ของต่างประเทศและของกระทรวงกลาโหมไทย (ต่อ)

สาขา	ตัวอย่างโครงการ PPP ของต่างประเทศ
๕. ด้านกระบวนการศาลยุติธรรม	<p><u>ประเทศออสเตรเลีย</u></p> <p>ศาลของรัฐวิกตอเรีย (The Victorian County Court Facility) เป็นการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชน โดยรัฐวิกตอเรียเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับงานผู้พิพากษาและงานยุติธรรมต่างๆ ส่วนการบำรุงรักษาและดำเนินการ โดย The Liberty Group Consortium Pty Ltd (TLG) ซึ่งได้ว่าจ้างบริษัท Multip เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง</p>
๖. ด้านขนส่งและโลจิสติกส์	<p><u>สาธารณรัฐเกาหลี</u></p> <p>การพัฒนาท่าเรือรวมถึงท่าเรือประมงที่เป็นบริการสาธารณะของรัฐ โดยให้ผู้ลงทุนเอกชนได้เสนอที่จะพัฒนาเชิงพาณิชย์ของพื้นที่ด้านหลังท่าเรือ และหารายได้จากพื้นที่ดังกล่าว โดยในปี ๒๕๕๐ มีโครงการท่าเรือ PPP จำนวน ๑๙ ท่า ซึ่งการลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนพัฒนาท่าเรือขนถ่ายตู้สินค้าคอนเทนเนอร์</p>
๗. ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	<p><u>กระทรวงกลาโหม ประเทศไทย</u></p> <p>๑) โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตกระสุนปืนใหญ่ เพื่อสนับสนุนเหล่าทัพและเพื่อการส่งออกต่างประเทศซึ่งดำเนินการร่วมกับบริษัท MECAR S.A. จำกัด ราชอาณาจักรเบลเยียมเป็นโครงการผูกพันงบประมาณระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๖)</p> <p>๒) โครงการปรับปรุงพัฒนาปืนใหญ่ขนาด ๑๕๕ มิลลิเมตรแบบลากจูง ให้เป็นแบบอัตโนมัติอย่าง ซึ่งกำลังดำเนินการร่วมกับบริษัท Elbit System Land and C41 รัฐอิสราเอลเป็นโครงการผูกพันงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ ๔ ปี (ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๘)</p>

ที่มา : การพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาอาวุธของไทย,

รูปแบบการจัดองค์กรของหน่วยงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม

แผนภาพที่ ๒-๑ ผังการจัดหน่วย หน่วยงานของกระทรวงกลาโหมด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ที่มา : ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร, ๒๕๖๐

สรุปแนวคิดทฤษฎีความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ภาคเอกชน

ทฤษฎีพึ่งพาทรัพยากร เป็นรูปแบบทฤษฎีขององค์กรเชิงเศรษฐกิจ ช่วยให้องค์กรสามารถตัดสินใจกระทำกรใดๆ เพื่อความอยู่รอดและการเติบโตโดยอาศัยสภาพแวดล้อม ซึ่งใช้กลยุทธ์ด้านอำนาจในการตัดสินใจ คือการกำหนดทางเลือกในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ ตามสภาพแวดล้อมและบนพื้นฐานความแตกต่างของเงื่อนไขของสภาพแวดล้อม

ทฤษฎีความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เป็นรูปแบบความร่วมมือขององค์กรตั้งแต่ ๒ องค์กรขึ้นไปร่วมมือกันแก้ไขปัญหาบางปัญหาหรือบางกรณีร่วมกัน เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อน ครอบคลุมช่องว่างในการปฏิบัติงาน หรือจุดผิดพลาดเหนือความคาดหมาย ลดความขัดแย้งในความร่วมมือและให้หน่วยงานทุกหน่วยสามารถแสดงความคิดเห็นหรือความต้องการได้

ทฤษฎีความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ภาคเอกชน เป็นรูปแบบการลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการดำเนินโครงการในการบริการสาธารณะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการบริการของภาครัฐ โดยให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในโครงการ หรืองานที่ภาครัฐเป็นเจ้าของ มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการลงทุน ประหยัดต้นทุน และส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีโอกาสในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น ภาคประชาชนจะได้รับการบริการที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การที่จะพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน ด้านการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจึงจำเป็นต้องนำทฤษฎีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนมาพิจารณาว่า รูปแบบความร่วมมือที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร เมื่อมีความร่วมมือเกิดขึ้น แล้วปัญหาอุปสรรคต่างๆ ความซ้ำซ้อนจะต้องไม่เกิดขึ้นตามหลักทฤษฎีความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และที่สำคัญการทำให้เกิดการพัฒนาคือจะต้องมีการเจริญเติบโตหรือดีขึ้นในอนาคตที่เป็นไปตามทฤษฎีพึ่งพาทรัพยากรด้วย ตามที่กล่าวมาข้างต้น

ร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง พ.ศ.

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง” หมายความว่า การวิจัยพัฒนา การผลิต การประกอบรวม การปรับปรุง การซ่อมแซม การเปลี่ยนลักษณะ การแปรสภาพ หรือการให้บริการ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการป้องกันประเทศ ทั้งนี้ ตามประเภทและชนิดที่กระทรวงกลาโหมกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง เรียกชื่อย่อว่า “คอป.”

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนกลาโหม ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกลาโหม เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้อำนวยการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร เจ้ากรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสามคนจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ของสถาบันการศึกษา

ที่เปิดสอนทางด้านคอมพิวเตอร์ เครื่องกล และเคมี จำนวนสองคน และผู้ประกอบการภาคเอกชน
ในอุตสาหกรรมการผลิตที่มีความเกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ จำนวนหนึ่งคน

มาตรา ๕ ในคณะกรรมการ

(๑) รัฐมนตรี เป็นประธาน

(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรองประธาน

(๓) ในกรณีไม่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ให้ปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นรอง
ประธาน

(๔) ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร เป็นกรรมการ
และเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่ง
พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกันให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง
ตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๖ กรรมการซึ่งรัฐมนตรี
แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้
กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) รัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระรัฐมนตรีอาจแต่งตั้ง
ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นเป็นกรรมการแทนได้

ให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดประเภทและชนิดของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
เพื่อความมั่นคง

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบแก่กระทรวงกลาโหมในการดำเนินการตามมาตรา ๑๓

(๓) พิจารณากำหนดนโยบายและเป้าหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการอุตสาหกรรม
ป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีบทบาทในการดำเนินกิจการ
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

(๖) เสนอแนะแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๐ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

มาตรา ๑๒ ประเภทและชนิดของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ ให้กระทรวงกลาโหมมีอำนาจดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง ของภาครัฐและเอกชน การวิจัยการตลาด การศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงเปรียบเทียบ รวมทั้งการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง

การส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทโธปกรณ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม

(๒) ขยายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงของโรงงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้กับภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ผู้ซื้อนำไปใช้ในการผลิต ขาย หรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

(๓) ขยายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงให้แก่ต่างประเทศ

(๔) ร่วมงาน ร่วมทุน หรือดำเนินการกับภาคเอกชนในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง การวิจัย พัฒนา วิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

(๕) ตั้ง หรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง อันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้
มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

บทที่ ๓

แผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

แผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๓

รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์แห่งชาติ ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง ในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พุทธศักราช ๒๕๕๑ “มาตรา ๘ (๔) กระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิจัย พัฒนา และดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และด้านกิจการอวกาศเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงกลาโหมและความมั่นคงของประเทศ” และตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ สำนักงานรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงกลาโหม พุทธศักราช ๒๕๕๒ “มาตรา ๑๓ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร มีหน้าที่ส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร วางแผน อำนวยการ ประสานงาน พิจารณา และเสนอความเห็นให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงกลาโหม และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ”

ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ภายใต้แนวคิดในการสร้างรายได้ ลดต้นทุนในการผลิต และพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของรัฐเป็นแนวคิดที่มีความจำเป็น แต่การพัฒนาสินค้าและบริการเพื่อขยายตลาดออกไปด้วยการขายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศไปสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเชิงพาณิชย์ในต่างประเทศก็เป็นปัจจัยและตัวแปรที่จะต้องนำมาพิจารณาเพิ่มเติม ดังนั้น ในการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกผลิตภัณฑ์ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น โดยให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาสนับสนุนและส่งเสริมการส่งออกสินค้าหรือบริการที่เราสามารถผลิตได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าคู่แข่งทางการค้าหรือผลิตแล้วจะได้เปรียบคู่แข่งทางการค้า เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรและต้นทุนที่มีจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยทั้งภาครัฐและเอกชนในอนาคต

สภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายเพิ่มผลิตภาพและประสิทธิภาพภาคอุตสาหกรรม เพื่อก้าวสู่การเป็นอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พุทธศักราช ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ด้วยการสนับสนุนการสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการผลิต การลงทุน และการสร้างนวัตกรรม อีกทั้งนโยบายของกระทรวงกลาโหมได้มุ่งให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน เช่น การให้เอกชนจัดตั้งโรงงานทำ ประกอบ ซ่อมแซม และเปลี่ยนลักษณะอาวุธ สำหรับราชการทหารและตำรวจ การสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการสำหรับการนำเข้าและส่งออกยุทธภัณฑ์ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวผ่านระบบ National Single Window เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการภาคเอกชนเองก็มีการปรับตัวจากการแข่งขันที่ใช้แรงงานไร้ฝีมือค่าแรงต่ำและทุนเป็นหลัก เป็นการเพิ่มผลิตภาพในการดำเนินกิจการด้วยนวัตกรรมองค์ความรู้ และเทคโนโลยี เพราะฉะนั้น การส่งเสริมและพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้วยนวัตกรรมและการปรับตัวเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ จะเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตของกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อความพร้อมรบของกองทัพภายใต้ยุทธโรปกรณ์ที่ทันสมัย รวมถึงการสร้างคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์และนำมาซึ่งความคุ้มค่าในการลงทุน

เนื่องด้วยกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ต้องอยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงกลาโหมอย่างใกล้ชิด ดังนั้น ระบบการจัดการของภาครัฐจึงยังเป็นข้อจำกัดหนึ่งของการพัฒนางานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ไม่สามารถตอบสนองต่อการดำเนินงานของภาคเอกชนได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ภาคเอกชนขาดแรงจูงใจในการติดต่อประสานงาน การเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ หรือความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่ต้องการจะเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าว ซึ่งการกำหนดขอบเขตงานเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนได้มีโอกาสเข้าร่วมเป็นกลไกในการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านนี้ของประเทศไทย รวมถึงการปรับแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ ของรัฐที่ไม่เอื้ออำนวยให้ระบบห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์จึงเป็นสิ่งจำเป็น ประกอบกับหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาสำหรับกำกับดูแลงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ทำให้บุคลากรขาดประสบการณ์และทักษะในการควบคุมและดำเนินงานด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ด้วยเหตุนี้เอง การประยุกต์ใช้เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อพัฒนาองค์กร เข้ามายกระดับให้กระทรวงกลาโหมได้รับความเชื่อถือไว้วางใจเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงและสามารถปรับตัวอย่างสมดุลในการทำงานระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนอื่นๆ ด้วยมาตรฐานสากล ซึ่งจะเป็นการตอบสนองและสร้างความพึงพอใจให้กับภาคเอกชน และเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการรวมกลุ่มและพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

อย่างไรก็ตามกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานซึ่งเห็นได้จากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของทุกภาคส่วนทำให้การบริหารงานด้วยระบบฐานข้อมูลและองค์ความรู้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศนั้นถือเป็นเครื่องมือที่สามารถเพิ่มศักยภาพในการวิจัยและพัฒนาให้มีความรวดเร็วและสะดวกมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้การหมุนเวียนของข้อมูลมีความคล่องตัวและสะดวกในการแลกเปลี่ยนความรู้ต่อกัน ยกตัวอย่างเช่นการแบ่งปันข้อมูลการวิจัยระหว่างภาครัฐและเอกชนที่มีความเป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสมบูรณ์แบบและครบวงจรสามารถพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ได้ จึงควรนำเอาการพัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยพัฒนาของภาครัฐและเอกชนเพื่อวิจัยและพัฒนาชิ้นส่วนประกอบ/ผลิตภัณฑ์ที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ และเปลี่ยนผ่านจากการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศพื้นฐานภายใต้ลิขสิทธิ์ เข้าสู่ยุคที่ผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้ตรงต่อความต้องการของเหล่าทัพหรือผู้ใช้อื่นๆ ได้

ผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การเปิดเสรี ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน การมีข้อตกลงทางการค้าในทุกระดับเพิ่มขึ้น ทำให้ระบบการค้าโลกมีความซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากความแตกต่างของข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของแต่ละประเทศ ในขณะที่เดียวกันการกีดกันทางการค้าภายในภูมิภาคอาเซียนที่ลดลง ทำให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจสูงขึ้น ประกอบกับการเข้าสู่ตลาดเสรีของกลุ่มประเทศเติบโตใหม่ ซึ่งมีฐานแรงงานต้นทุนต่ำและมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ความได้เปรียบในการแข่งขันของไทยลดลง ดังนั้น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเชื่อมโยงเข้ากับอุตสาหกรรมและหน่วยงานอื่น โดยผู้ที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายมีการวางแผน กำหนดทิศทางการเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนาร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความรู้ ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ ร่วมกัน เพื่อบูรณาการขีดความสามารถของกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ให้มีสมรรถนะเทียบเท่ามาตรฐานสากล เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศต่อไป

แนวทางการพัฒนาตามแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย

จากสภาพแวดล้อมและผลกระทบด้านต่างๆ นโยบายที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์การพัฒนา อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และแนวทางการปฏิบัติตามแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหมได้กำหนดกรอบแนวคิดของแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อดำรงความพร้อมในการรักษาความมั่นคงแห่งรัฐด้วยการพึ่งพาตนเองได้ในด้านยุทธโศปกรณ์ทางทหารของประเทศอย่างเพียงพอ ทันเวลา และมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและทหาร ทั้งทางด้านการจัดการ การตลาด การให้ภาคเอกชนเป็นผู้ประกอบการภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงกลาโหม การร่วมลงทุน การสนับสนุนชิ้นส่วนประกอบจากภาคเอกชน หรือการจ้างผลิตเป็นบางส่วน ทั้งนี้ ความสำเร็จของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะเกิดขึ้นได้เมื่อภาคเอกชนมีความเข้มแข็ง และได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากภาครัฐเพื่อปลดปล่อยภาระด้านงบประมาณของภาครัฐและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยภาคเอกชนในอนาคต โดยคำนึงถึงความสำคัญในด้านความมั่นคงเป็นลำดับแรก และคำนึงถึงความเป็นเลิศในการดำเนินการกับความคุ้มค่าในการลงทุนเป็นลำดับต่อมา โดยมีลำดับขั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การเตรียมความพร้อมของภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นการสร้างหลักประกันเชิงยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงภายใต้ศักยภาพปัจจุบัน ในระยะเวลา ๕ ปี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืนด้วยการเกื้อหนุนกันและกัน โดยภาครัฐจะต้องบูรณาการขีดความสามารถในการผลิตยุทธปัจจัยหลักเพื่อความมั่นคง เป็นผู้นำด้วยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมภาคเอกชนด้วยการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน สำหรับภาคเอกชนจะต้องสร้างสมรรถนะเพื่อการแข่งขันในเชิงคุณภาพทั้งการเพิ่มผลิตภาพและพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ การนำผลการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของภาครัฐเข้าสู่สายการผลิตรวมถึงการรวมตัวและเชื่อมโยงกันทางธุรกิจ เพื่อนำผลิตภัณฑ์ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเข้าสู่การแข่งขันในตลาดต่างประเทศ

ระยะที่ ๒ การปรับปรุงการบริหารงาน/โครงสร้างระบบงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อให้เอกชนประกอบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายใต้การกำกับของภาครัฐ เนื่องจากการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และต้องแข่งขันทางธุรกิจภายใต้ตลาดเสรีเพื่อสร้างความคุ้มค่าในการลงทุน ดังนั้น การมอบหมายให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อผลิตยุทธโศปกรณ์พื้นฐานภายใต้ลิขสิทธิ์ตามความต้องการของเหล่าทัพนั้น จะต้องมีการกำหนดนโยบายของรัฐที่ชัดเจน มาตรการส่งเสริมการลงทุนและมาตรการจูงใจในการให้เอกชนเข้าร่วมทุนในกิจการอุตสาหกรรม

ป้องกันประเทศ การกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการให้เอกชนร่วมทุนในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างครบถ้วน รวมทั้งให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการทำหน้าที่กำหนดมาตรฐาน กำกับดูแลและควบคุมยุทธภัณฑ์ส่งเสริมการตลาด และสนับสนุนการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ประเทศไทยมีอาวุธยุทโธปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย จำเป็น และเพียงพอต่อการพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ และผลประโยชน์แห่งชาติ อีกทั้งยังส่งผลเป็นการประหยัดงบประมาณของภาครัฐ ทำให้การใช้ทรัพยากรของรัฐเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

วัตถุประสงค์และนโยบาย

๑. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๑.๑ เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อให้เกิดความพร้อมในการป้องกันประเทศของไทย

๑.๒ ให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปฏิบัติการ อำนวยการ ประสานงาน สนับสนุน และบูรณาการการดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้แก่ กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โครงสร้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีความทันสมัยไว้ภายในประเทศ การส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การขายผลิตภัณฑ์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ระหว่างกระทรวงกลาโหมกับหน่วยงานอื่นของภาครัฐ ภาคเอกชน และกลุ่มประเทศอาเซียนหรือมิตรประเทศ

๑.๓ เพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองด้านความมั่นคง และส่งผลทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ

๒. นโยบายที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ นโยบายรัฐบาล : คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“๒. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

๒.๓ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง ในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ พร้อมทั้งนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติมาสนับสนุนการพัฒนาประเทศการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความมั่นคงภายในโดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนทั้งใน

ระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และนานาชาติ โดยเฉพาะอาเซียนและประชาคมโลก ให้สามารถดำเนินงานร่วมกันเป็นเครือข่ายได้”

๒.๒ นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๒.๒.๑ นโยบายเฉพาะ : “ข้อ ๒.๕ พัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์รายการที่จำเป็น พัฒนากิจการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันประเทศให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาค และสามารถสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและกิจการอวกาศ โดยเน้นให้เกิดการบูรณาการ ความเป็นมาตรฐาน ความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในกระทรวงกลาโหม และความสามารถในการรับมือสงครามไซเบอร์”

๒.๒.๒ นโยบายเร่งด่วนในระยะเวลา ๑ ปี : “ข้อ ๓.๖ พัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในความรับผิดชอบของกระทรวงกลาโหมให้มีรูปแบบและการดำเนินการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถพึ่งพาตนเองในยามสงครามได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้จัดทำยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อใช้เป็นหลักในการพัฒนากิจการอย่างต่อเนื่อง”

๒.๓ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พุทธศักราช ๒๕๕๘-๒๕๖๔) : สภาคความมั่นคงแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พุทธศักราช ๒๕๕๘-๒๕๖๔) โดยให้ความสำคัญกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมของประเทศและการป้องกันประเทศ ดังนี้

นโยบายที่ ๑๓ พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ มุ่งเน้นพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้ประสานสอดคล้องระหว่างแผนระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชน เพื่อรองรับการเผชิญภัยคุกคามทั้งด้านการทหาร การก่อการร้าย สาธารณภัย ภัยพิบัติขนาดใหญ่ และโรคอุบัติใหม่ รวมถึงการบรรเทา ฟื้นฟู หลังภัยพิบัติ และจัดให้มีระบบสั่งการที่มีเอกภาพ สามารถบูรณาการและผนึกกำลังทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการภัยในเชิงรุก ทั้งการแจ้งเตือนภัย การป้องกันภัย การระงับภัย การบรรเทาภัย และการฟื้นฟูผลที่เกิดขึ้น

นโยบายที่ ๑๔ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ มุ่งเน้นเสริมสร้างและพัฒนากองทัพให้มีโครงสร้างกำลังกองทัพ และยุทธโธปกรณ์ที่เหมาะสม ทันสมัย มีความพร้อมในการป้องกันประเทศจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ และการปฏิบัติการกิจด้านสันติภาพได้อย่างต่อเนื่อง และเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของชาติด้วยการผนึกกำลังจากทุกภาคส่วนในการป้องกันประเทศ และให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทัพตั้งแต่ในภาวะปกติ ในการพัฒนาความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อการระดมสรรพกำลัง ทรัพยากรการป้องกันการขาดแคลน

ทรัพยากรที่จำเป็นในภาวะไม่ปกติ การพัฒนาระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างศักยภาพและปลูกฝังจิตสำนึกด้านความมั่นคงของท้องถิ่น เอกชน ภาคประชาชนให้สนับสนุนภาครัฐ รวมถึงการสร้างเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันประเทศ โดยยึดกระบวนการมีส่วนร่วม ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือในทุกระดับกับกองทัพประเทศเพื่อนบ้านกลุ่มอาเซียน และมิตรประเทศ บนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาและนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติเข้ามาสนับสนุนภารกิจนอกเหนือจากสงคราม

๒.๔ ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พุทธศักราช ๒๕๕๗-๒๕๖๑) คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการเตรียมพร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติ โดยยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม โดยได้กำหนดให้มีหน่วยงานของรัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีการจัดเตรียมทรัพยากรภายใต้แผนฉันทกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมเพื่อสนับสนุนกองทัพเมื่อมีการร้องขอ

๒.๕ แผนฉันทกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ

“๓. การปฏิบัติ

๓.๓ กระทรวงกลาโหม

๓.๓.๑ ชั้นเตรียมการ

๓.๓.๑.๑ การปฏิบัติในภาวะปกติ

๓.๓.๑.๑ (๖) ดำเนินการวิจัย ส่งเสริม และพัฒนายุทธโศปกรณ์ที่มีความจำเป็นและเหมาะสมให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารตั้งแต่ในภาวะปกติ

๓.๓.๑.๑ (๘) ดำเนินการเพื่อให้มีการสร้างฐานการผลิตยุทธโศปกรณ์ขึ้นทั้งของฝ่ายทหาร ส่วนราชการพลเรือน รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง”

๒.๖ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙)

“๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

การพัฒนาประเทศให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็ว คาดการณ์ได้ยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ได้กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม โดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยงและเสริมรากฐานของประเทศด้านต่างๆ ให้เข้มแข็งควบคู่ไปกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มี

คุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ และความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ มีดังนี้

๕.๔ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๕.๔.๑ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผลักดันให้มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็งและแข่งขันได้ด้วยการปรับโครงสร้างการค้า และการลงทุนให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเอเชีย แอฟริกา และเศรษฐกิจภายในประเทศ ปรับโครงสร้างภาคบริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มกับสาขาบริการที่มีศักยภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ซึ่งครอบคลุมถึงการพัฒนารัฐกิจสร้างสรรค์ การพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ และการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พัฒนาภาคเกษตรบนฐานการเพิ่มผลิตภาพในการผลิตและยกระดับการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีและกระบวนการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และพัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่มุ่งการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมให้มีคุณภาพและยั่งยืน ด้วยการใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ สู่อุตสาหกรรมฐานความรู้เชิงสร้างสรรค์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๔.๒ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้เป็นพลังขับเคลื่อนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน เน้นการนำความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพย์สินทางปัญญา วิจัยและพัฒนาไปต่อยอด ถ่ายทอด และประยุกต์ใช้ประโยชน์ทั้งเชิงพาณิชย์ สังคมและชุมชนโดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมที่ส่งเสริมการใช้ความคิดสร้างสรรค์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิต ตลอดจนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้ทั่วถึงและเพียงพอทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพในลักษณะของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

๕.๕ ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

๕.๕.๓ การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการพัฒนาร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนที่มีศักยภาพในการพัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐาน เป็นที่

ยอมรับในระดับสากล ยกกระดับทักษะฝีมือแรงงาน กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการ ที่เป็นการป้องกันสินค้าและบริการนำเข้าที่ไม่ได้คุณภาพทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๕.๖ การมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างสังคมนานาชาติที่มีคุณภาพชีวิต ป้องกันภัยจากการก่อการร้ายและอาชญากรรม ยาเสพติด ภัยพิบัติ และการแพร่ระบาดของโรคภัย มุ่งพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในการป้องกันและแก้ปัญหาข้ามชาติด้านการก่อการร้าย ยาเสพติด และการหลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบพัฒนาศักยภาพและความร่วมมือภายในภูมิภาคเพื่อเตรียมพร้อมรับภัยพิบัติทางธรรมชาติและเหตุฉุกเฉินและร่วมมือในการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่และโรคระบาดซ้ำ

๕.๕.๗ การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานการลงทุน และการประกอบธุรกิจในเอเชียรวมทั้งเป็นฐานความร่วมมือในการพัฒนาภูมิภาค โดยจัดให้มีสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกที่จำเป็นเพื่อให้มีการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค และสนับสนุนบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศที่ไม่แสวงกำไร

๕.๖ ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๕.๖.๒ การปรับกระบวนการทัศน์การพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศและพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคคมนาคมและขนส่ง เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก พัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นการวางผังเมืองที่ผสมผสานวัฒนธรรม สังคม ระบบนิเวศเข้าด้วยกัน

๕.๖.๓ การควบคุมและลดมลพิษ มุ่งลดปริมาณมลพิษทางอากาศ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะและน้ำเสียชุมชน พัฒนาระบบการจัดการของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อ ลดความเสี่ยงอันตราย การรั่วไหล การเกิดอุบัติเหตุภัยจากสารเคมี และพัฒนาระบบเตือนภัย แจ้งเหตุฉุกเฉิน และระบบการจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุด้านมลพิษ”

๒.๗ แนวทางการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (แนวทางการปฏิบัติงานที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ภายใน ๑ ปี) : “ข้อ ๒.๔ ทบทวนภารกิจ หน้าที่ ยุทธศาสตร์ ระบบบริหารจัดการ โครงสร้าง และการดำเนินงานของหน่วยงานด้านวิจัย พัฒนา วิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ให้เกิดการบูรณาการ เชื่อมโยงใช้ประโยชน์ งานต้นน้ำ (วิจัยและพัฒนา องค์กรความรู้/นวัตกรรม) ไปสู่งานปลายน้ำ (อุตสาหกรรม) เน้นการใช้ศักยภาพและทรัพยากรของภาครัฐอื่น ภาควิชาการ และภาคเอกชน ผลักดันให้เป็นประเด็นการพัฒนาระดับชาติ และให้ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาชีวิตความสามารถกระทรวงกลาโหม เพื่อเพิ่มศักยภาพ

การพึ่งพาตนเองด้านยุทธโปกรณ์ โดยจัดทำแผนและแนวทางการปฏิรูปและการปรับโครงสร้างระบบงานข้างต้นให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ ๒ ของปีงบประมาณ ๒๕๕๘”

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

“บูรณาการความร่วมมืออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และก้าวไปสู่ความเป็นมาตรฐานสากล”

พันธกิจ ประกอบด้วย

๑. การผลิต แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑.๑ อุตสาหกรรมที่กระทรวงกลาโหมสามารถผลิตได้เอง โดยหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และเหล่าทัพ

๑.๒ อุตสาหกรรมที่ภาคเอกชนสามารถผลิตได้เอง

๒. การควบคุม ซึ่งประกอบด้วยกฎหมายด้านความมั่นคงที่กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบจำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้ (รายละเอียดตามผนวก ค กฎหมายด้านความมั่นคงเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบ)

๒.๑ พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐

๒.๒ พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์ และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พุทธศักราช ๒๕๔๕

๒.๓ พระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒.๔ กฎกระทรวง การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ และการมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการ พุทธศักราช ๒๕๕๓ ลง ๒๐ มกราคม ๒๕๕๓ ออกตามความใน พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พุทธศักราช ๒๔๙๐

๓. การส่งเสริม ดังนี้

๓.๑ พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในด้านคุณภาพ ราคา และระยะเวลาการผลิตให้เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้

๓.๒ ส่งเสริมความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนในด้านการผลิต การร่วมทุน และการมีส่วนร่วมในระบบห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และ/หรือ การรับเหมาช่วง (Outsourcing)

๓.๓ ส่งเสริมความร่วมมือภาครัฐและเอกชนในการดำเนินกิจการให้มีประสิทธิภาพ

๓.๔ พัฒนาการส่งเสริมการพาณิชย์ (การตลาด) โดยให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมจัดหาผลิตภัณฑ์จากกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พร้อมกับมุ่งส่งเสริมให้ภาคเอกชนดำเนินการด้านการตลาดเพื่อให้ความคล่องตัวสูงสุด โดยมีกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้การสนับสนุน

๔. ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ดังนี้

๔.๑ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน

๔.๒ สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมกับหน่วยงานอื่นของรัฐภาคเอกชนและกลุ่มประเทศอาเซียนหรือมิตรประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต ด้วยการสนับสนุนภาคเอกชนให้ดำเนินกิจการอุตสาหกรรมทหาร หรือถ่ายโอนกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้กับภาคเอกชนที่มีความพร้อมตั้งแต่ในยามปกติเพื่อประโยชน์ในการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร

๔.๓ พัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทหาร เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๔ พัฒนาผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน ผ่านการประชุม สัมมนา ศึกษา และดูงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภูมิภาคอาเซียน และมิตรประเทศอื่นๆ

๔.๕ มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย

๑. กระทรวงกลาโหมผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์รายการที่จำเป็นเพื่อพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อให้ผลิตยุทโธปกรณ์ให้ได้มาตรฐานสากล และศึกษารูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมในโอกาสต่อไป

๒. ควบคุม ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาคเอกชนและโรงงานของภาครัฐอื่นๆ ให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้อาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพเพื่อการพึ่งพาตนเอง และมีศักยภาพในการส่งออกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยภาคเอกชน

ยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การผลิตสนับสนุนภารกิจกองทัพ

เป้าประสงค์ เพื่อดำรงขีดความสามารถในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์หลักของกองทัพ ได้ทั้งภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตของโรงงานในสังกัดกระทรวง
กลาโหม

กลยุทธ์ที่ ๑.๒ การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตของโรงงานในสังกัดหน่วยงาน
ของรัฐนอกสังกัดกระทรวงกลาโหม (รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน)

กลยุทธ์ที่ ๑.๓ การพัฒนาการส่งเสริมสนับสนุนขีดความสามารถในการผลิตของ
โรงงานภาคเอกชนในกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร

เป้าประสงค์ เพื่อให้โครงสร้างการผลิตและรูปแบบการบริหารงานของอุตสาหกรรม
ป้องกันประเทศมีความเหมาะสม และมีกระบวนการดำเนินงานสำหรับการพัฒนาคุณภาพ และ
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การปรับปรุงโครงสร้างให้เหมาะสมมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อกิจการ
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรม
ป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์ เพื่อสร้างปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของเอกชน พร้อมทั้ง
ยกระดับขีดความสามารถการส่งเสริมและควบคุมของหน่วยงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของ
กระทรวงกลาโหม

กลยุทธ์ที่ ๓.๑ การพัฒนาและสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการอุตสาหกรรมป้องกัน
ประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การพัฒนาระบบการส่งเสริมและควบคุมกิจการของอุตสาหกรรมป้องกัน
ประเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการบริหารงานภาครัฐ

กลยุทธ์ที่ ๓.๓ การทบทวน ปรับปรุง แก้ไข กฎ ระเบียบ คำสั่ง ให้เหมาะสมเพื่อเพิ่ม
โอกาสการประกอบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๓.๔ การพัฒนาศักยภาพหน่วยงานและบุคลากร/กำลังพลทุกระดับด้าน
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์ การพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศบนพื้นฐานของการใช้
องค์ความรู้ ภูมิปัญญา และนวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับความต้องการของกองทัพ และต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยพัฒนา สร้าง
นวัตกรรมและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่สอดคล้องกับความต้องการของกองทัพไทย

กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การรับรองทรัพย์สินทางปัญญา และการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับองค์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้ได้มาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างและพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้เติบโตและแข่งขันได้

เป้าประสงค์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้เข้มแข็งและมีความสามารถในการแข่งขัน สามารถเชื่อมโยงกับประเทศสมาชิกอาเซียน

กลยุทธ์ที่ ๕.๑ การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๕.๒ การส่งเสริมพัฒนาการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในประเทศและภายในกลุ่มประเทศอาเซียน

แนวทางการปฏิบัติตามแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๑. การปฏิบัติ

๑.๑ ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม

๑.๑.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร)

๑.๑.๑.๑ การผลิต

ระยะสั้น : ดำรงขีดความสามารถและพัฒนาคุณภาพการผลิตอาวุธ/ยุทธโปกรณ์ที่สามารถผลิตได้เพื่อให้ตอบสนองความต้องการใช้งานของกองทัพ

ระยะยาว : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตอาวุธ/ยุทธโปกรณ์ ให้สามารถตอบสนองความต้องการของกองทัพได้ทุกรายการที่จำเป็น และสามารถสนับสนุนให้กับมิตรประเทศได้ภายใต้มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการ

เป้าหมายด้านการผลิต

๑. ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

๑.๑ การปรับปรุงและพัฒนาปืนใหญ่ขนาด ๑๐๕ มิลลิเมตร และ ๑๕๕ มิลลิเมตร แบบลากจูงให้เป็นแบบอัตโนมัติอย่าง สนับสนุนให้กับเหล่าทัพ

๑.๒ การปรับปรุงและพัฒนาเครื่องยิงลูกระเบิดขนาด ๑๒๐ มิลลิเมตร ให้เป็นแบบอัตโนมัติอย่าง สนับสนุนให้กับเหล่าทัพ

๑.๓ การผลิตกระสุนปืนใหญ่รถถังและกระสุนปืนรถเกราะ สนับสนุนให้กับเหล่าทัพ

๑.๔ การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต
กระสุนปืนใหญ่และลูกระเบิดยิงจากเครื่องยิงลูกระเบิด สนับสนุนให้กับเหล่าทัพ

๒. สำนักส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ศูนย์การ
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร (การบริหารโครงการผลิตด้วยเงินทุนหมุนเวียน
ร่วมกับเหล่าทัพ)

๒.๑ การผลิตกระสุนต่อสู้อากาศยานขนาด ๓๗
มิลลิเมตร ชนิดฝึก สนับสนุนให้กับกองทัพเรือ

๒.๒ การผลิตกระสุนปืนขนาด ๒๓ มิลลิเมตร และ
๓๐ มิลลิเมตร ใช้บนอากาศยานและใช้ต่อสู้อากาศยาน สนับสนุนให้กับกองทัพอากาศ

๓. โรงงานวัตถุระเบิดทหาร กรมการอุตสาหกรรมทหาร
ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

๓.๑ การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตดินส่ง
กระสุนและวัตถุระเบิดของโรงงานวัตถุระเบิดทหาร ให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

๓.๒ การผลิตกระสุนปืนเล็กและกระสุนปืนพก
สนับสนุนให้กับเหล่าทัพและส่วนราชการอื่น

๓.๓ การผลิตดินส่งกระสุนลูกระเบิดยิงจากเครื่อง
ยิงลูกระเบิด สนับสนุนการผลิตลูกระเบิดยิงและใช้งานในเหล่าทัพ

๓.๔ การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตดินส่ง
กระสุนขนาด ๒๓ มิลลิเมตร ๓๐ มิลลิเมตร และดินขั้วจรวด

๔. โรงงานเภสัชกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรม
ป้องกันประเทศและพลังงานทหาร : การผลิตยาแผนปัจจุบัน หมวดยาเม็ด ยาแคปซูล ยาน้ำ ยาผง
ยาครีม ยาขี้ผึ้ง ยาปราศจากเชื้อ (ยาฉีด) ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยาและเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ และยา
และเวชภัณฑ์เพื่อความมั่นคงของประเทศ อาทิ ยาแก้ปวด

๕. กรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรม
ป้องกันประเทศและพลังงานทหาร : การผลิตแบตเตอรี่สำหรับรถยนต์ทั่วไป แบตเตอรี่สำหรับรถยนต์
ทหารใช้สำหรับรถถัง รถสายพานลำเลียงพล และรถบรรทุกต่างๆ รวมถึงแบตเตอรี่พิเศษ อาทิ
แบตเตอรี่สำหรับรถยกไฟฟ้า แบตเตอรี่สำหรับรถไฟ และแบตเตอรี่สำหรับรถไฟ

๖. โรงงานผลิตอาวุธเอกชน : การผลิตกระสุนปืนพก
สนับสนุนให้กับเหล่าทัพและส่วนราชการอื่น

๑.๑.๑.๒ การควบคุม

ระยะสั้น : พัฒนาระบบการควบคุมยุทธภัณฑ์ให้มีความ สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย แต่ยังคงมีประสิทธิภาพในการควบคุม เช่น ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการ ควบคุมยุทธภัณฑ์สำหรับการบริหารงานภาครัฐ

ระยะยาว : พัฒนาระบบการควบคุมยุทธภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วนทั้งด้านความมั่นคงและด้านความปลอดภัย ให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น โดยไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนและการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน

๑.๑.๑.๓ การส่งเสริม

ระยะสั้น : ทบทวนแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศกระทรวง กลาโหม เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบูรณาการขีดความสามารถของทุกภาคส่วน (กระทรวงกลาโหม ภาครัฐอื่น ภาคเอกชน) และนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ รวมถึงการสนับสนุนให้มีการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อให้เกิดผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของ ประเทศ

จัดทำ พระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พุทธศักราช เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีประสิทธิภาพ และการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศไปนอกราชอาณาจักร เช่น การขายผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การร่วมงาน การร่วมทุน การดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กับภาคเอกชน เป็นต้น

ปรับปรุงระเบียบพิกัดศุลกากร เพื่อความคุ้มค่าและ ประสิทธิภาพในการบริหาร

ระยะยาว : ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทใน อุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในส่วนด้านการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการตลาดให้มากที่สุด โดยกระทรวงกลาโหม และภาครัฐอื่นๆ ให้การสนับสนุนและควบคุมเท่าที่จำเป็นเพื่อความมั่นคงของประเทศ

๑.๑.๑.๔ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ระยะสั้น : ส่งเสริม/พัฒนาความสัมพันธ์ และความ ร่วมมือกับมิตรประเทศ เช่น จัดการสัมมนานานาชาติพิเศษด้านการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศใน งาน Defense & Security 2015 และการร่วมประชุมความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กับกระทรวงกลาโหมอาเซียน (ADIC)

ระยะยาว : ร่วมมือในงานด้านอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศกับมิตรประเทศทั้งในระดับยุทธศาสตร์ และระดับปฏิบัติการ เพื่อความมั่นคงของประเทศ และภูมิภาค

๑.๑.๒ กองบัญชาการกองทัพไทย

๑.๑.๒.๑ การส่งเสริม

สนับสนุนข้อมูลรายการสิ่งอุปกรณ์รายการวิกฤตให้กับสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการส่งเสริมการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อรองรับความพร้อมรบของกองทัพไทยและเนื่องจากกองบัญชาการกองทัพไทยได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับ กระทรวงกลาโหมมิตรประเทศจึงสามารถทำการส่งเสริมการตลาดสำหรับอาวุธยุทโธปกรณ์หรือผลิตภัณฑ์ที่กระทรวงกลาโหมผลิตได้ผ่านการประชุมร่วมกับกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศ

สนับสนุนและส่งเสริม ให้นำยุทธโปกรณ์ที่ผลิตจากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมาทดสอบและใช้งานในการฝึกพร้อมของกองทัพไทย การฝึกพร้อมอื่นๆ และการฝึกพร้อม/ผสมกับมิตรประเทศ พร้อมทั้งให้มีการตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพของยุทธโปกรณ์ภายหลังจากการฝึก

๑.๑.๒.๒ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ : การสร้างความร่วมมือผ่านผู้แทนกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศและผู้แทนการค้าของมิตรประเทศ

๑.๑.๓ กองทัพบก

๑.๑.๓.๑ การผลิต

ระยะสั้น : ดำรงขีดความสามารถและรักษามาตรฐานทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณในการผลิตอาวุธยุทโปกรณ์ที่สามารถผลิตได้ เพื่อตอบสนองการใช้งานของกองทัพบก

ระยะยาว : วิจัยและพัฒนาเสริมสร้างขีดความสามารถพัฒนาระดับมาตรฐานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในการผลิตอาวุธยุทโปกรณ์ตามความต้องการที่จำเป็นของกองทัพบก และนำผลการวิจัยที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเข้าสู่การผลิต

เป้าหมายด้านการผลิต

กระสุน : การปรับปรุงและพัฒนาขยายขีดความสามารถการผลิตกระสุนปืนเล็กและปืนพก เพื่อใช้งานในกองทัพบก

วัตถุระเบิด : การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตวัตถุระเบิดไฟโรเทคนิคทางทหารของกองทัพบก

อิเล็กทรอนิกส์ : การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตปรับปรุง ซ่อม ดัดแปลง แก้ไข สิ่งอุปกรณ์สายสื่อสาร การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตแบตเตอรี่ BA 3386/40 ของกองทัพบก

ผลิตภัณฑ์อื่นๆ

การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตเครื่องแต่งกายทางทหารของกองทัพบก

การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตร่วมบุคคลของ
กองทัพบก

๑.๑.๓.๒ การควบคุม

ระยะสั้น : ใช้มาตรฐานทางวิศวกรรม เทคโนโลยี เครื่องมือ องค์กรความรู้/คู่มือ ระเบียบทางราชการ ในการพัฒนากระบวนการในการผลิตอาวุธ ยุทโธปกรณ์ บุคลากร (กำลังพล) โดยใช้ระบบควบคุมด้าน ICT ที่ทันสมัย ปลอดภัย เชื่อถือได้ สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ยึดถือระเบียบอย่างเคร่งครัด

ระยะยาว : ยกระดับมาตรฐานทุกด้าน สามารถเชื่อมโยง ร่วมกับมาตรฐานในระดับสากล/มิตรประเทศและมิตรประเทศ และปรับแก้กฎหมาย ระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัยรองรับเพื่อให้สามารถรักษามาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับ

๑.๑.๓.๓ การส่งเสริม

ระยะสั้น : รักษามาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ขยายความร่วมมือระหว่างเหล่าทัพและหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการแบ่งปันองค์ความรู้ พัฒนาแนวทางในการร่วมมือด้านต่างๆ

ระยะยาว : ปรับปรุงโครงสร้าง/ปรับปรุงกระบวนการทำงานเชิงวิศวกรรม การบริหารเชิงต้นทุน ความคุ้มค่า เป็นหน่วยงานสมรรถนะสูงในทุกมิติเชิงการบริหารจัดการร่วมกับภาคเอกชน

๑.๑.๓.๔ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ระยะสั้น : เสนอความต้องการทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์และสิ่งอุปกรณ์ทั่วไปในส่วนที่กองทัพบกไม่มีสายการผลิต ไม่สามารถนำเข้าจากต่างประเทศได้ หรือที่มีราคาแพงมาก/ใช้เวลานานมากร่วมกับภาคเอกชน

ระยะยาว : ขยายผลความร่วมมือในการผลิต จัดความซับซ้อน พัฒนามาตรฐานร่วมแบ่งปันองค์ความรู้เทคโนโลยีร่วมกัน ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ให้เกื้อกูลในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน พัฒนาแผนรวบรวมความต้องการสิ่งอุปกรณ์ร่วมร่วมกับภาครัฐและเอกชน

๑.๑.๔ กองทัพเรือ

๑.๑.๔.๑ การผลิต

ระยะสั้น : ดำรงขีดความสามารถในการผลิต ซ่อม ด้ดแปลง แก้ไข ยุทโธปกรณ์ และยุทธภัณฑ์

ระยะยาว : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต ซ่อม ด้ดแปลง แก้ไข ยุทโธปกรณ์และยุทธภัณฑ์ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

เป้าหมายด้านการผลิต

อาวุธ : การซ่อมบำรุงและปรับปรุงอาวุธปืนใหญ่บก/
ปืนใหญ่เรือ ที่ใช้งานในกองทัพเรือ

กระสุน :

พัฒนาการผลิตลูกกระสุนปืนพกขนาด .๔๕ นิ้ว
เพื่อสนับสนุน การฝึกยิงเป้าปืนพกของกำลังพลในกองทัพเรือ

พัฒนาการผลิตลูกกระสุนปืนต่อสู้อากาศยานขนาด
๓๗ มิลลิเมตร ชนิดฝึกให้กับกองทัพเรือ

พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตลูกกระสุนปืน
ขนาด ๓๐ มิลลิเมตร ชนิดฝึก เพื่อใช้กับอาวุธในกองทัพเรือ

วัตถุประสงค์ : การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตดิน
ระเบิด ที เอ็น ที และพลุส่องสว่างของกองทัพเรือ

เรือ : การพัฒนาขีดความสามารถในการต่อเรือ การสร้าง
เรือ การซ่อมบำรุง ปรับปรุง แก้ไข และตัดแปลงเรือประเภทต่างๆ ของอยู่ต่างๆ ในกองทัพเรือ

อากาศยาน : การพัฒนาขีดความสามารถในการซ่อม
บำรุงอากาศยานของศูนย์ซ่อมอากาศยาน กองการบินทหารเรือ กองเรือยุทธการ

๑.๑.๔.๒ การควบคุม

ระยะสั้น : ควบคุมการผลิต ซ่อม ตัดแปลง แก้ไข
ยุทธโปกรณ์และยุทธภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางหลักวิศวกรรม และคู่มือ ตลอดจนระเบียบของ
ทางราชการ

ระยะยาว : พัฒนาการควบคุมการผลิต ซ่อม ตัดแปลง
แก้ไข ยุทธโปกรณ์และยุทธภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางหลักวิศวกรรม และคู่มือ ตลอดจน
ระเบียบของทางราชการ

๑.๑.๔.๓ การส่งเสริม

ระยะสั้น : พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดำเนินการอยู่ให้มี
คุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้งาน

ระยะยาว : ปรับปรุงโครงสร้างเงินทุนหมุนเวียนสำหรับ
การผลิตผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและคุ้มค่าต่อการบริหาร

๑.๑.๔.๔ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ระยะสั้น : ส่งเสริม/พัฒนาขีดความร่วมมือและ
ความสัมพันธ์กับส่วนราชการอื่นๆ รวมถึงภาคเอกชนในกิจการการผลิตยุทธโปกรณ์และยุทธภัณฑ์

ระยะยาว : ส่งเสริม/พัฒนาความร่วมมือ ความสัมพันธ์
กับมิตรประเทศในกิจการการผลิตยูโทโปรแกรนด์และยูทธรันท์

๑.๑.๕ กองทัพอากาศ

๑.๑.๕.๑ การผลิต

ระยะสั้น : ดำรงขีดความสามารถและรักษามาตรฐานทั้ง
เชิงคุณภาพและปริมาณในการผลิตอาวุธยูโทโปรแกรนด์ที่สามารถผลิตได้ เพื่อตอบสนองการใช้งานของ
กองทัพอากาศ

ระยะยาว : วิจัยและพัฒนาเสริมสร้างขีดความสามารถ
พัฒนาระดับมาตรฐานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในการผลิตอาวุธยูโทโปรแกรนด์ตามความต้องการ
ที่จำเป็นของกองทัพอากาศ และนำผลการวิจัยที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเข้าสู่การผลิต

เป้าหมายด้านการผลิต

อาวุธ : การผลิตลำตัวจรวดอากาศ ขนาด ๒.๗๕ นิ้ว
ชนิดหางม้วน แบบ MK66

กระสุน : การผลิตกระสุนขนาด ๒๓ มิลลิเมตร และ ๓๐
มิลลิเมตร

อากาศยาน :

การปรับปรุงการซ่อมและการผลิตสายช่างอากาศ
การจัดการเครื่องกีดอัดโนมตี ๕ แกน (Machine
Center) พร้อมอุปกรณ์วัดและเขียนแบบ

การพัฒนา Backshop ซ่อมใหญ่โมดูลเครื่องยนต์
F100-PW-220/220E ของเครื่องบินขับไล่แบบที่ ๑๙ ก

การผลิตเครื่องบิน กองทัพอากาศ แบบที่ ๖

การผลิตอากาศยานไร้คนขับของกองทัพอากาศ

อิเล็กทรอนิกส์ :

การผลิตเสาอากาศสามเหลี่ยม GUY Wire ขนาด ๙
นิ้ว และ ๑๘ นิ้ว

การซ่อมอุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ภาคพื้น
ภาคอากาศ และวงจรอิเล็กทรอนิกส์

ผลิตภัณฑ์อื่นๆ : การพัฒนากิจการสายพลาธิการ พัฒนา
ขีดความสามารถการสร้าง ผลิต และซ่อมพัสดุ และคุณภาพของผลิตภัณฑ์สายพลาธิการ ให้สูงยิ่งขึ้น
สนับสนุนหน่วยต่างๆ โดยจัดหาเครื่องมือ เครื่องทดสอบที่สำคัญต่อการดำเนินการให้พร้อม

๑.๑.๕.๒ การควบคุม

ระยะสั้น : ใช้มาตรฐานทางวิศวกรรม เทคโนโลยี เครื่องมือ องค์ความรู้/คู่มือระเบียบทางราชการ ในการพัฒนากระบวนการในการผลิตอาวุธ ยุทโธปกรณ์ บุคลากร (กำลังพล) โดยใช้ระบบควบคุมด้าน ICT ที่ทันสมัย ปลอดภัย เชื่อถือได้ สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ยึดถือระเบียบอย่างเคร่งครัด

ระยะยาว : ยกระดับมาตรฐานทุกด้าน สามารถเชื่อมโยง ร่วมกับมาตรฐานในระดับสากล/มิตรประเทศและมิตรประเทศ และปรับแก้กฎหมาย ระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัยรองรับเพื่อให้สามารถรักษามาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับ

๑.๑.๕.๓ การส่งเสริม

ระยะสั้น : รักษามาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ขยายความร่วมมือระหว่างเหล่าทัพและหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ พัฒนาแนวทางในการร่วมมือด้านต่างๆ

ระยะยาว : ปรับปรุงโครงสร้าง/ปรับปรุงกระบวนการทำงานเชิงวิศวกรรม การบริหารเชิงต้นทุน ความคุ้มค่า เป็นหน่วยงานสมรรถนะสูงในทุกมิติของการบริหารจัดการร่วมกับภาคเอกชน

๑.๑.๕.๔ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ระยะสั้น : เสนอความต้องการทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์และสิ่งอุปกรณ์ทั่วไปในส่วนที่กองทัพอากาศไม่มีสายการผลิต ไม่สามารถนำเข้าจากต่างประเทศได้ หรือที่มีราคาแพงมาก/ใช้เวลานานมากรวมกับภาคเอกชน

ระยะยาว : ขยายผลความร่วมมือในการผลิต ขจัดความซ้ำซ้อน พัฒนามาตรฐาน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้เทคโนโลยีร่วมกัน ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ให้เกื้อกูลในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน พัฒนาแผนรวบรวมความต้องการสิ่งอุปกรณ์ร่วมร่วมกับภาครัฐและเอกชน

๑.๒ หน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม : สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) กระทรวงกลาโหม

สร้างต้นแบบยุทโธปกรณ์โดยวิธีการวิจัยและพัฒนา ที่มีมาตรฐาน ถ่ายทอดสู่อุตสาหกรรมเพื่อนำไปสู่การผลิต

๑.๓ แนวทางการประสานความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๑ กระทรวงอุตสาหกรรม

สนับสนุนการควบคุมโรงงานซึ่งทำการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และกฎหมายอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมรับผิดชอบ

สนับสนุนการกำหนดตรวจสอบและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

สนับสนุนให้กลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นหนึ่งในกลุ่ม
อุตสาหกรรมที่กระทรวงอุตสาหกรรมให้การส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการ
ประกอบการ

สนับสนุนและผลักดันให้กลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นหนึ่งใน
ในกลุ่มอุตสาหกรรมของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อสิทธิประโยชน์ในด้านต่างๆ

๑.๓.๒ กระทรวงพาณิชย์

สนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกลุ่ม
อื่นๆ ตามที่กำหนดในแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

สนับสนุนการให้ข้อมูลและช่วยเหลือในการปฏิบัติตามสนธิสัญญา
และกรอบความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกัน
ประเทศ

๑.๓.๓ กระทรวงมหาดไทย (รายละเอียดตามผนวก ง แนวทางการประสาน
ความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง)

บทบาทผู้ควบคุม : การสนับสนุนและควบคุมยุทธภัณฑ์ตาม
กฎหมาย ที่รับผิดชอบซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และภารกิจตาม พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่อง
กระสุน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พุทธศักราช ๒๔๙๐

บทบาทผู้ใช้ : การใช้และการจัดหาอาวุธปืน กระสุนปืน ยุทธภัณฑ์
ต่างๆ ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ
ข้าราชการฝ่ายปกครอง กองกำลังประจำถิ่น (สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน) และกำลังประชาชน
(กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน)

๑.๓.๔ กระทรวงการต่างประเทศ

สนับสนุนการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับพันธกรณีของไทยต่อ
สนธิสัญญา ความตกลงระหว่างประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน
การตามแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

สนับสนุนความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบ
อาเซียนและกรอบความร่วมมืออื่นๆ

๑.๓.๕ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ : ประสานกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องในคณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติ คณะกรรมการประสานงานของสภาความมั่นคง
แห่งชาติ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๑.๓.๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ :
สนับสนุนการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศในภาพรวม

หมายเหตุ แบ่งระยะเวลาในการดำเนินงานออกเป็น ๒ ระยะ ได้แก่

๑. ระยะสั้น คือ การปฏิบัติที่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ภายใน ๓ ปี
(ปี ๕๘-๖๐)

๒. ระยะยาว คือ การปฏิบัติที่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ภายใน ๖ ปี
(ปี ๕๘-๖๓)

สรุป

รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกัน
ประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์แห่งชาติ ปลอดภัยจากภัย
คุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ ตลอดจนการวิจัย
และพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์
สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ พร้อม
ทั้งนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติมาสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย
การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความมั่นคงภายในโดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วน
ทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และนานาชาติ โดยเฉพาะอาเซียนและประชาคมโลก ให้สามารถ
ดำเนินงานร่วมกันเป็นเครือข่ายได้

กระทรวงกลาโหมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและเสริมสร้างกิจการอุตสาหกรรม
ป้องกันประเทศร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมให้เอกชนประกอบกิจการอุตสาหกรรม
ป้องกันประเทศภายใต้การกำกับของภาครัฐ เช่น การปรับแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ ของรัฐที่เอื้ออำนวย
ให้ระบบห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์
การพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีความทันสมัยไว้ภายในประเทศ การจัดตั้งองค์กร
สำหรับสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งด้านการตลาดและกลไกอื่นที่จำเป็น การกำหนด
มาตรฐานการจูงใจเพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนและการลงทุนของ
ภาคเอกชนรวมถึงการพัฒนาช่องทางการตลาดเพื่อการส่งออกผลิตภัณฑ์ไปยังมิตรประเทศ ซึ่งได้นำ
ปัจจัยสภาพแวดล้อมดังกล่าวมากำหนดกระบวนการพัฒนาตามแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกัน
ประเทศเพื่อยกระดับภาครัฐและส่งเสริมเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้มีการขยายกำลังการผลิตจนมีความคุ้มทุน
และสามารถลงทุนด้านการวิจัยและการพัฒนาผลิตภัณฑ์แล้วนำสู่สายการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มี
มาตรฐาน เพื่อการส่งออกและมีส่วนแบ่งทางการตลาดของสินค้าด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ในระดับที่ส่งผลดีต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในห้วงปลายปี ๒๕๕๘ ซึ่งมิตรประเทศในภูมิภาคนี้ได้ให้ความสนใจและมีแนวคิดในการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกัน เช่น อุตสาหกรรมต่อเรือ การพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการสร้างเครื่องบิน การผลิตอาหารและยารักษาโรค เป็นต้น

จากสภาพแวดล้อมข้างต้นและจุดมุ่งหมายที่จะสร้างความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของรัฐและเอกชน ให้สามารถผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อพึ่งพาตนเองและสร้างความมั่นคง ก้าวไปสู่การผลิตที่มีมาตรฐานสากลเพื่อการค้าและส่งผลต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจในอนาคต จึงได้กำหนดพันธกิจการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ๔ ประการ ประกอบด้วย

๑. การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์

๒. การควบคุมและตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดการนำยุทธภัณฑ์ไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย

๓. การส่งเสริมและสนับสนุนกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีศักยภาพในทางการค้าและการลงทุน

๔. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศระหว่างกระทรวงกลาโหมกับหน่วยงานอื่นของภาครัฐ ภาคเอกชน และกลุ่มประเทศอาเซียนหรือมิตรประเทศ

และกำหนดเป้าหมายเพื่อแสดงผลลัพธ์สุดท้ายไว้ ๒ ประการ คือ

๑. กระทรวงกลาโหมผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์รายการที่จำเป็นเพื่อพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อให้ผลิตยุทโธปกรณ์ให้ได้มาตรฐานสากล และศึกษารูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมในโอกาสต่อไป

๒. ควบคุม ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาคเอกชนและโรงงานของภาครัฐอื่นๆ ให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้อาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพเพื่อการพึ่งพาตนเองและมีศักยภาพในการส่งออก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยภาคเอกชน

ซึ่งแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๓ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ๕ ยุทธศาสตร์ โดยมีแนวทางการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การผลิตสนับสนุนภารกิจกองทัพ ได้แก่ กระทรวงกลาโหมผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์รายการที่จำเป็น และเอกชนผลิตตามกลไกตลาดอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายใต้นโยบายการส่งเสริมของรัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กร ได้แก่ ปรับปรุงโครงสร้างด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม และการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้แก่ นโยบายรัฐบาล มาตรการจูงใจ การร่วมทุน E-Government การปรับปรุง กฎระเบียบ และการพัฒนาบุคลากร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้แก่ R&D ต้นแบบ การดำเนินงานวิจัยสู่สายการผลิต และการรับรองทรัพย์สินทางปัญญา/มาตรฐานผลิตภัณฑ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างและพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้เติบโต และแข่งขันได้ ได้แก่ การรวมกลุ่มอุตสาหกรรม การตลาด และกิจกรรมความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กับ กท.อาเซียน (ADIC)

บทที่ ๔

ความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

บทบาทของภาคเอกชนในโครงการลงทุนภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๕๓ : ๔) รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนมีรูปแบบที่หลากหลายในการนำไปใช้ ขึ้นอยู่กับบริบทของโครงการภาครัฐที่จะให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการและความต้องการของทั้งภาครัฐและเอกชน สำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ ได้กล่าวถึงการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในโครงการลงทุนภาครัฐว่าเป็นการเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามีส่วนร่วมดำเนินการในกิจการต่างๆ ของรัฐ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) การให้บริการสาธารณะ (Public Service) และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการลงทุนของภาครัฐ และเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนและการบริหารจัดการ การถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยีรวมทั้งขยายขอบเขตและเพิ่มคุณภาพการให้บริการสาธารณะ ซึ่งมีการดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ ดังนี้

๑. การว่าจ้างเอกชน (Management contract) โดยภาครัฐจะว่าจ้างเอกชนที่เป็นมืออาชีพเข้ามาบริหารจัดการโครงการซึ่งรัฐเป็นเจ้าของโครงการ ซึ่งภาครัฐอาจกำหนดโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทนให้เอกชนผูกพันกับผลประกอบการ เพื่อจูงใจให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การให้เอกชนเช่าทรัพย์สินของรัฐไปดำเนินการ (Lease contract) โดยเอกชนรับผิดชอบเงินทุนหมุนเวียนตลอดจนความเสี่ยงจากผลประกอบการ และจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ภาครัฐในการใช้ทรัพย์สิน

๓. การให้สัมปทาน (Concession) เป็นรูปแบบที่รัฐให้สิทธิผูกขาดกับเอกชนในการผลิตสินค้าหรือการจัดสรรและบริการบางอย่างภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ โดยภาคเอกชนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการลงทุน การจัดการและเป็นผู้ครอบครองทรัพย์สินตามกำหนดสัญญา ทั้งนี้ โครงการจะมีอายุประมาณ ๕-๓๐ ปีแล้วแต่กรณี ซึ่งภาคเอกชนจะได้รับค่าบริการจากภาครัฐ หรือรับจากประชาชนโดยตรง โดยภาครัฐจะได้รับประโยชน์จากส่วนแบ่งที่ตกลงกันไว้ หรือผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่ได้จากเอกชนมาขายต่อให้ประชาชนในราคาที่สูงกว่า รูปแบบการให้สัมปทานมีหลายวิธี (ณัฐพงศ์ พิณแสน, ๒๕๕๔ : ๑๙-๒๐) ได้แก่

๓.๑ BOT (Build-Operate-Transfer) เป็นรูปแบบที่ภาคเอกชนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการออกแบบ ลงทุน ดำเนินการก่อสร้าง และการบริหารจัดการ โดยมีอายุการบริหารจัดการตามสัญญา และเมื่อสิ้นสุดสัญญาจะมีการโอนกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้างให้กับภาครัฐ

๓.๒ BOOT (Build-Operate-Own-Transfer) เป็นรูปแบบที่เหมือนกับแบบ BOT แต่มีข้อแตกต่างกันคือ ภาคเอกชนจะเป็นเจ้าของโครงการภายหลังสร้างเสร็จ และไม่จำเป็นต้องขออนุญาติรัฐในการดำเนินการ ซึ่งกรณีนี้ไม่พบตัวอย่างในประเทศไทย

๓.๓ BOO (Build-Operate-Own) เป็นรูปแบบที่ภาครัฐเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาครัฐ โดยภาคเอกชนจะเป็นผู้ก่อสร้าง เป็นเจ้าของ และดำเนินการ โดยเอกชนไม่จำเป็นต้องโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้กับภาครัฐ ซึ่งรูปแบบนี้จะเป็นการดำเนินงานที่แบ่งเบาภาระของภาครัฐในการขยายงาน

๓.๔ BTO (Build-Transfer-Operate) รูปแบบนี้เอกชนจะเป็นผู้ลงทุน ออกแบบ ดำเนินการก่อสร้าง และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะต้องโอนทรัพย์สินต่างๆ ภายใต้ข้อตกลงในสัญญาให้แก่รัฐ โดยที่เอกชนยังเป็นผู้บริหารกิจการตลอดอายุสัมปทาน เช่น การทางพิเศษฯ ให้เอกชนมาลงทุนในโครงการทางด่วนขั้นที่ ๒ เป็นต้น

๔. ภาครัฐร่วมมือกับเอกชนในลักษณะหุ้นส่วนเพื่อดำเนินกิจการ (Joint venture) โดยทั้งภาครัฐและเอกชนรับความเสี่ยงจากการลงทุนและดำเนินการร่วมกัน

ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกนายทหารชั้นผู้ใหญ่ของ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ที่เคยรับราชการในหน่วยงาน ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ จำนวน ๕ ท่านและผู้บริหารบริษัทด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จำนวน ๕ ท่าน ได้ข้อมูลตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

๑. ปัญหาและอุปสรรคในความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนที่สำคัญคืออะไร และควรมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

๑.๑ ปัญหาและอุปสรรค

๑.๑.๑ ภาครัฐขาดความจริงใจในการเป็นหุ้นส่วน

๑.๑.๒ มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเมื่อเปลี่ยนผู้บริหาร

๑.๑.๓ การไม่มีระเบียบที่ชัดเจนในกรอบความร่วมมือ

๑.๑.๔ ความไม่เป็นเอกภาพของหน่วยงานในกระทรวงกลาโหม

๑.๑.๕ การขาดความเชื่อมั่นในขีดความสามารถของบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยีในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์

๑.๑.๖ กฎ ระเบียบ ของทางราชการเป็นอุปสรรคไม่ให้เกิดความร่วมมือเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ แนวทางการแก้ไข

๑.๒.๑ กระทรวงกลาโหมต้องทำให้ภาคเอกชนเกิดความเชื่อมั่นในการร่วมลงทุน โดยมีการผูกพันเป็นสัญญาระยะยาว ๑๐-๒๐ ปี ทำให้มีการสานต่อนโยบายของผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

๑.๒.๒ ควรพิจารณาให้มี กฎ ระเบียบ กฎหมาย เป็นการเฉพาะในการดำเนินการด้านการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อความมั่นคงของรัฐ โดยมีจุดประสงค์เพื่อความมั่นคงเป็นหลัก และใช้เฉพาะด้านการผลิต ศึกษา วิจัย ยุทโธปกรณ์ เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างที่ทำให้เกิดความคล่องตัวในการจัดหาวัตถุดิบในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์

๑.๒.๓ ควรมีกรอบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนที่มีความพิเศษเฉพาะในการวิจัยพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ร่วมกัน

๑.๒.๔ สร้างความมีเอกภาพทางด้านนโยบายด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ เพื่อสร้างความร่วมมือที่เกิดขึ้นให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

๑.๒.๕ ให้ความสำคัญต่อการวิจัยพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับอาวุธยุทโธปกรณ์ เพื่อความมั่นคงของรากฐานในการพัฒนาการผลิตอย่างยั่งยืน

๑.๒.๖ สร้างความเป็นชาตินิยมให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้ใช้และเกิดความภูมิใจในขีดความสามารถขององค์กร

๒. รูปแบบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เหมาะสมและเกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด

๒.๑ รูปแบบที่เหมาะสม คือ การให้สัมปทานผสมกับการทำสัญญาว่าจ้าง เพราะจะทำให้เอกชนเกิดความมั่นใจในข้อตกลงความร่วมมือเมื่อลงทุนแล้วสามารถดำเนินการได้จนจบโครงการ ไม่มีการยกเลิกก่อนหมดสัญญา

๒.๒ รูปแบบที่เหมาะสมต้องเหมาะสมกับเวลาและสภาพแวดล้อม การร่วมเป็นหุ้นส่วน สามารถให้ประโยชน์และโทษ ที่จะได้รับร่วมกันซึ่งเป็นแบบที่มีความยุติธรรมกับทั้งสองฝ่าย แต่ต้องมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมด้วยจึงจะดำเนินการได้

๒.๓ การทำสัญญาว่าจ้างเป็นทางเลือกที่สามารถเป็นที่ยอมรับของทั้งสองฝ่ายได้ดีกว่า เมื่อการวิจัยและพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์เป็นที่ยอมรับ และมีเทคโนโลยีให้เลือกมากเกินพอแล้ว

๓. แนวทางการขับเคลื่อนที่เหมาะสมตามรูปแบบความร่วมมือตามข้อ ๒ ควรเป็นดังนี้

๓.๑ เริ่มต้นรัฐต้องเข้าไปส่งเสริมช่วยเหลือภาคเอกชน โดยให้ภาคเอกชนเข้ามาเป็นหุ้นส่วนโดยเน้นด้านการลงทุน กระทรวงกลาโหมเข้าไปเป็นหุ้นส่วนโดยเป็นการพัฒนาแนะนำผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ไปใช้งาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและยอมรับของลูกค้ารายอื่นๆ เพื่อการันตีการลงทุนของภาคเอกชนของความเป็นไปได้

๓.๒ เมื่อมีการผลิตเข้าสู่ตลาดแล้ว กระทรวงกลาโหมต้องถอนตัวออกมาจากภาคการผลิต และส่งเสริมให้มีการแข่งขัน โดยใช้การว่าจ้างผลิตชิ้นส่วนให้ภาคเอกชนดำเนินการ แต่ยังคงส่งเสริมด้านนโยบายที่ต่อเนื่องต่อไป

๓.๓ เมื่อมีเทคโนโลยีที่เพียงพอแล้วสามารถสร้างตลาดภายนอกประเทศได้อย่างมั่นคงแล้ว กระทรวงกลาโหมอาจถอนตัวออกมาค้ำนโยบายเพียงอย่างเดียว และใช้นโยบายด้านภาษีและความช่วยเหลืออื่นๆ เพื่อสร้างความสนใจให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนกับกระทรวงกลาโหม

โรงงานผลิตและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม (รวบรวมข้อมูลเมื่อ ๓๑ มี.ค.๕๘)

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร)

๑. โรงงานต้นแบบการวิจัยและพัฒนา ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ โต๊ะ-เก้าอี้สนามพับได้ เครื่องช่วยฝึกการยิงปืนใหญ่ ขนาด ๑๔.๕ มิลลิเมตร ปืนเล็กยาว M๑๖ จำลอง ปืนเล็กยาว แบบ ๑๑ (HK-๓๓) จำลอง ปืนเล็กยาว แบบ TAVOR-TAR จำลอง ราวเก็บปืน บรรจุ ๔๐ กระบอก รถพ่วง ขนาด ๑ ๑/๒ ตัน ๒ ล้อ บรรทุกน้ำ ๑,๕๐๐ ลิตร เครื่องให้แสงสว่างหลักยิงปืนใหญ่และเครื่องยิงลูกระเบิด และหน่วยช่วยขับเคลื่อน (APU) ของปืนใหญ่หนักกระสุนวิถีราบ ๓๔ ขนาด ๑๕๕ มิลลิเมตร (GHN-๔๕)

๒. โรงงานสร้างปืนใหญ่และเครื่องยิงลูกระเบิด ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ เครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๖๐ มิลลิเมตร แบบ M๑๒๑ A๑-๓ เครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๘๑ มิลลิเมตร แบบ M๒๒๑ A๑-๓ เครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๑๒๐ มิลลิเมตร แบบ M๑๓๒ A๑ รถบรรทุก เครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๑๒๐ มิลลิเมตร แบบ M๑๓๒ A๑ เครื่องมือจับลูกระเบิดยิงจากเครื่องยิงลูกระเบิดออกจากลำกล้องเครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๑๒๐ มิลลิเมตร และตัดแปลงแก้ไขปืนใหญ่เบากระสุนวิถีโค้ง ขนาด ๑๐๕ มิลลิเมตร แบบ M๑๐๑ A๑ (ปรับปรุง)

๓. โรงงานผลิตกระสุนปืนใหญ่และลูกระเบิดยิง ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ลูกระเบิดยิงจากเครื่องยิงลูกระเบิด

ขนาด ๖๐ มิลลิเมตร ชนิดระเบิด M๒๖๑ ลูกระเบิดยิงจากเครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๘๑ มิลลิเมตร ชนิดระเบิด M๒๖๒ ลูกระเบิดยิงจากเครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๑๒๐ มิลลิเมตร ชนิดระเบิด M๒๙๓ และลูกระเบิดยิงจากเครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๑๒๐ มิลลิเมตร ชนิดควีนพอสพอร์ส M๔๐๔ กระจุนปืนใหญ่เบาวิถีโค้ง ขนาด ๑๐๕ มิลลิเมตร (ชนิดระเบิด M๑ ชนิดระเบิดเพิ่มระยะกลาง (BT) ชนิดระเบิด เพิ่มระยะไกล (BB) M๓๘๒ ชนิดควีนพอสพอร์ส M๔๓๑ ชนิดส่องแสง M๔๗๑) กระจุนปืนใหญ่กลางวิถีโค้ง ๑๕๕ มิลลิเมตร (ชนิดระเบิด M๑๐๗ ชนิดระเบิด เพิ่มระยะกลาง (BT) M๔๐๒ ชนิดระเบิด เพิ่มระยะไกล (BB)) ขนวนหัวสำหรับลูกระเบิดยิงจากเครื่องยิงลูกระเบิด กระทบแตกไว/ถ่วงเวลา (M๒๙๒ M๓๗๑) และขนวนหัวกระจุนสำหรับปืนใหญ่ กระทบแตกไว M๓๗๔

๔. โรงงานวัตถุระเบิดทหาร กรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนเล็ก ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร M๑๙๓ ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนเล็ก ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร M๘๕๕ (SS๑๐๙) ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน ขนาด ๓๗ มิลลิเมตร (บก/เรือ) ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนใหญ่เบาวิถีโค้ง ขนาด ๑๐๕ มิลลิเมตร (๑๑๔) ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนใหญ่เบาวิถีโค้งขนาด ๑๐๕ มิลลิเมตร (๐๒๔) ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน ขนาด ๔๐ มิลลิเมตร L๖๐ ส่วนผสมดินขั้บจรวดสูตร N-๕ ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนกลอากาศ ขนาด ๒๐ มิลลิเมตร ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนพก ขนาด .๓๘ นิ้ว SUPER (AP๑๐๑) ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนพก ขนาด .๓๘ นิ้ว และ .๔๕ นิ้ว (AP๑๐๒) ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนพก ขนาด ๙ มิลลิเมตร (AP๑๐๓) ดินส่งกระจุนสำหรับกระจุนปืนลูกซอง (AP๑๐๔) กระจุนปืนเล็กชนิดต่างๆ (ครบนัด) และกระจุนฝักยิงและกระจุนซ้อมรบ (ครบนัด)

๕. โรงงานแบตเตอรี่ทหาร กรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ผลิตภัณฑ์ภายใต้ตราสินค้า POWER ประกอบด้วย แบตเตอรี่เปลือกหุ้มพลาสติกและเปลือกหุ้มอย่างแข็งสำหรับรถยนต์ทั่วไปใช้สำหรับรถยนต์ทุกประเภท แบตเตอรี่เปลือกหุ้มพลาสติกและเปลือกหุ้มอย่างแข็งสำหรับรถยนต์ทหารใช้สำหรับรถถัง รถสายพานลำเลียงพล และรถบรรทุกต่างๆ รวมถึงแบตเตอรี่พิเศษ อาทิ แบตเตอรี่เปลือกหุ้มอย่างแข็งสำหรับรถไฟ (Railway Battery) และแบตเตอรี่เปลือกหุ้มพลาสติกและเปลือกหุ้มอย่างแข็งสำหรับรถไฟ

๖. โรงงานเภสัชกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ยาแผนปัจจุบัน หมวด ยาเม็ด ยาแคปซูล ยาน้ำ ยาผง ยาครีม ยาขี้ผึ้ง ยาปราศจากเชื้อ (ยาฉีด) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองนโยบายยาแห่งชาติในส่วนของแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก ยาและเวชภัณฑ์ทางการทหารและยาและเวชภัณฑ์เพื่อความมั่นคงของประเทศ อาทิ ยากำพวด

รายชื่อบริษัทเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ตารางที่ ๔-๑ รายชื่อบริษัทที่มีความพร้อมด้านการลงทุนเพื่อการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์

ชื่อบริษัท	ผลิตภัณฑ์
บริษัท กมลรัตน์ คอมเมอร์เชียล จำกัด	กระสุนปืนอัตโนมัติก รีวอลเวอร์ และกระสุนปืนลูกซอง ขนาดต่างชนิด
บริษัท บุลเล็ท มาสเตอร์ จำกัด	กระสุนปืนเล็กขนาด .๓๘ นิ้ว (กระสุนจริง ซ้อมยิง) .๔๕ นิ้ว (กระสุนจริง ซ้อมยิง) ๙ มม. (กระสุนจริง ซ้อมยิง) กระสุนปืนขนาด .๓๕๗ นิ้ว (กระสุนจริง) .๔๔ นิ้ว (กระสุนจริง ซ้อมยิง) .๔๐ นิ้ว (กระสุนจริง ซ้อมยิง) .๓๒ นิ้ว (กระสุนจริง ซ้อมยิง) ๗.๖๕ มม. (กระสุนจริง) .๒๒ นิ้ว (กระสุนจริง) และกระสุนปืนลูกซอง
บริษัท เนแรค อาร์มส อินดัสตรี จำกัด	จอกทองเหลืองสำหรับทำปลอกกระสุน ขนาด ๙ มม. (LUGER) ขนาด ๕.๕๖ มม.และขนาด ๒๐ มม. จอก ทองแดงสำหรับทำเปลือกหัวกระสุน ขนาด ๙ มม. (LUGER) ขนาด ๕.๕๖ มม. M๑๙๓ และ M๘๕๕ แกนหัว กระสุนปืนเล็กยาวขนาด ๕.๕๖ มม. M๑๙๓ (แกนตะกั่ว) และ M๘๕๕ (แกนเหล็กและแกนตะกั่ว) ปลอกกระสุนปืน ใหญ่ขนาด ๒๐ มม. M๑๐๓ ขนาด ๒๓ มม. M๗๘ ขนาด ๓๐ มม. (๓๐x๑๗๓) ขนาด ๓๗ มม. TYPE ๗๖ ขนาด ๔๐ มม. L๖๐ และ L๗๐ ขนาด ๗๕ มม. (ซ้อมรบ) และ ขนาด ๑๐๕ มม. (ซ้อมรบ) M๑ และ M๑๔B๔ หัวกระสุน ปลอกกระสุน และประกอบรวมครบชุด กระสุนปืนพก ขนาด ๙ มม. (LUGER) ขนาด .๓๘๐ AUTO ขนาด .๓๘ SPECIAL และ SUPER ขนาด .๓๕๗ MAGNUM ขนาด .๔๔ MAGNUM และขนาด .๔๕ ACP หัวกระสุน ปลอก กระสุนและประกอบรวมครบชุด กระสุนปืนลูกซอง ขนาด ๑๒ เกจ หัวกระสุน ปลอกกระสุนและประกอบรวมครบชุด

ตารางที่ ๔-๑ รายชื่อบริษัทที่มีความพร้อมด้านการลงทุนเพื่อการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	ผลิตภัณฑ์
	กระสุนปืนเล็กยาวขนาด ๕.๕๖ มม. M๑๙๓ และ M๘๕๕ และขนาด ๗.๖๒ มม. M๘๐ หัวกระสุน ปดอกกระสุนและประกอบรวมครบชนิด กระสุนปืนกลขนาด ๑๒.๗ มม. M๓๓๓ ชิ้นส่วน ขนวนท้ายกระสุนปืน เส้นผ่านศูนย์กลาง แบบ BOXER TYPE ขนาด ๓ มม. ขนาด ๔ มม. และขนาด ๕ มม.
บริษัท อัสพรณ เอ็กซ์โพลซีฟ จำกัด	เชื้อปะทุชนิดไฟฟ้า เชื้อปะทุชนิดถ่วงเวลา และวัตถุระเบิด EMULSION
บริษัท รอยัล แอมมูนิชั่น จำกัด	กระสุนปืนรีวอลเวอร์ ขนาด .๓๘ นิ้ว (กระสุนจริง ซ้อมยิง) กระสุนปืนพกอัตโนมัติ ขนาด .๔๕ นิ้ว (กระสุนจริง ซ้อมยิง) และขนาด ๙ มม. (กระสุนจริง ซ้อมยิง)
บริษัท พี.วี.เอ็กซ์โพลซีฟ (ไทยแลนด์) จำกัด	เชื้อปะทุชนิดธรรมดา เชื้อปะทุชนิดไฟฟ้า เชื้อปะทุชนิดไฟฟ้าหน่วงเวลา และวัตถุระเบิด (Ammonium Nitrate Emulsion (Bulk Emulsion))
บริษัท ไทยอามส์ จำกัด	วัตถุระเบิดสเลอรี่ส์ (SLURRIES) วัตถุระเบิดแอนโฟ (ANFO AMMONIUM NITRATE) อุปกรณ์ส่วนประกอบของรายการที่ ๑ และ ๒ กระสุนปืนขนาด ๙ มม. .๓๘ นิ้ว ๗.๖๕ มม. .๓๒ นิ้ว และ .๔๕ นิ้ว กระสุนปืนลูกซอง กระสุนปืนขนาด .๔๐ นิ้ว .๓๕๗ นิ้ว .๓๘๐ นิ้ว กระสุนปืนขนาด ๕.๕๖ มม. และ ๗.๖๒ มม. กระสุนปืนขนาด .๒๕ นิ้ว และ .๔๔ นิ้ว
บริษัท ไซ้ เอ็กซ์โพลซีฟส์ จำกัด	วัตถุระเบิด EMULSION SLURRY TYPE สายขนวนธรรมดา สายขนวนไฟฟ้า เชื้อปะทุชนิดต่างๆ (ELECTRIC DETONATORS) พร้อมเชื้อปะทุ ขนวนและอื่นๆ เชื้อปะทุชนิดไม่ใช้ไฟฟ้า (NON-ELECTRIC DETONATORS) และ AMMONIUM NITRATE EMULSION
บริษัท Mecar S.A. จำกัด ราชอาณาจักรเบลเยียม	ผลิตกระสุนปืนใหญ่ ขนาด ๑๕๕ มม. ชนิดระเบิด M๑๐๗
ห้างหุ้นส่วนจำกัด แอ็ดวานซ์ พี ซี สปุรี	นำเข้าส่วนประกอบในการผลิตกระสุนปืนใหญ่และลูกกระเบิดยิง

กฎหมายด้านความมั่นคงเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่กระทรวง กลาโหมรับผิดชอบ (รวบรวมข้อมูลเมื่อ ๓๑ มี.ค.๕๘)

๑. พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ซึ่งกระทรวงกลาโหมต้องดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาออกใบอนุญาตในการสั่งเข้ามา นำเข้ามา ผลิต หรือมีซึ่งยุทธภัณฑ์ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ตลอดจนควบคุมและกำกับดูแลผู้ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับยุทธภัณฑ์ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาตและที่กฎหมายกำหนดซึ่งใบอนุญาตมีจำนวน ๔ ประเภท ได้แก่ ใบอนุญาตสั่งเข้ามาซึ่งยุทธภัณฑ์ (ย.ภ.๒), ใบอนุญาตนำเข้ามาซึ่งยุทธภัณฑ์ (ย.ภ.๓), ใบอนุญาตผลิตซึ่งยุทธภัณฑ์ (ย.ภ.๔) และใบอนุญาตมีซึ่งยุทธภัณฑ์ (ย.ภ.๕) รวมถึงการต่ออายุใบอนุญาตทุกประเภท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมยุทธภัณฑ์ ได้แก่ อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวะ สารรังสี หรือเครื่องมือ เครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบ หรือสงครามได้ ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศไว้ในประกาศกระทรวงกลาโหม โดยการควบคุมจะควบคุมในเรื่องของการสั่งเข้ามา นำเข้ามาในราชอาณาจักร การผลิต และการมีไว้ในครอบครอง ทั้งนี้พระราชบัญญัติ ฯ ฉบับนี้จะไม่ควบคุมยุทธภัณฑ์ที่เป็นของส่วนราชการทหารหรือตำรวจ รวมทั้งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนที่นายทะเบียนออกใบอนุญาตให้ได้ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พุทธศักราช ๒๔๙๐

๒. พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นนอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พุทธศักราช ๒๔๙๕ โดยกระทรวงกลาโหมต้องดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตส่งออกหรือการส่งผ่านป็นนอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม ในส่วนที่กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการส่งออกซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์ และสิ่งที่ใช้ในการสงครามตามรายการที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกป็นนอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๒

๓. พระราชบัญญัติ โรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยกระทรวงกลาโหม ต้องดำเนินการส่งเสริมและควบคุมกิจการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาคเอกชน ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งโรงงานทำ ประกอบ ซ่อมแซม และเปลี่ยนแปลงลักษณะอาวุธสำหรับราชการทหารและตำรวจ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระทางการผลิตของทางราชการ โดยมีขอบเขตการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผลิตอาวุธ การอนุญาตเปิดดำเนินการผลิต ขยายสายการผลิต และการเปลี่ยนแปลงโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน การอนุญาตสั่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรฯ ขนย้าย และขายหรือจำหน่ายอาวุธให้แก่บุคคลอื่นนอกจากหน่วยงานตามมาตรา ๗ (กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือ ส่วนราชการอื่นหรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่อง

กระสุนปืน วัตฤระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนในการมีและใช้ตามที่กฎหมายกำหนด) ในราชอาณาจักร การอนุญาตขายหรือจำหน่ายอาวุธให้แก่บุคคลอื่นนอกจากหน่วยงานตามมาตรา ๗ (กระทรวง กลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือส่วนราชการอื่นหรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นไม่อยู่ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตฤระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนในการมีและใช้ตามที่กฎหมายกำหนด) โดยการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร และการอนุญาตให้ผลิตเฉพาะส่วนประกอบของอาวุธเป็นการเฉพาะคราว

๔. พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตฤระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พุทธศักราช ๒๔๙๐ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก แต่ในส่วนที่กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบ คือ การตรวจสอบและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการขออนุญาตมีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตฤระเบิดของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีหรือใช้เพื่อป้องกันประเทศหรือรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืนของหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่มีและใช้ในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐให้กับคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ภายใต้กฎกระทรวง การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตฤระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ และการมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการ พุทธศักราช ๒๕๕๓ ลง ๒๐ มกราคม ๒๕๕๓ ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตฤระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พุทธศักราช ๒๔๙๐ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาการ โดยมีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นประธาน ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธาน เจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร เป็นเลขานุการ

การวิเคราะห์ปัญหา

ตารางที่ ๔-๒ การวิเคราะห์ปัญหา

รายการข้อมูล	ปัญหา/อุปสรรค	รูปแบบความร่วมมือ	แนวทางการขับเคลื่อน
ทุติยภูมิ	<ul style="list-style-type: none"> - การร่วมลงทุนหรือร่วมมือในการผลิตที่ผ่านมา ยังไม่เกิดหรือเกิดน้อยมาก - การละเมิดสัญญาเอกชนในการดำเนินการ - ตลาดภายในประเทศมีจำกัด กองทัพหรือผู้ใช้งานสนใจผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศมากกว่า - บริษัทเอกชนภายในประเทศไม่ได้รับการยกเว้นภาษีในการจัดซื้อวัสดุการผลิตภายในประเทศ - ค่านิยมของนอกดีกว่าของที่ผลิตภายในประเทศ - นโยบายด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของรัฐบาล การประสานประโยชน์ของภาครัฐและเอกชนไม่มีความชัดเจน เอกชนขาดความมั่นใจ เพราะใช้วงเงินลงทุนสูง - ปัญหาด้านทัศนคติของภาครัฐและเอกชนทำให้ไม่สามารถเกื้อกูลกันได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑.การว่าจ้างเอกชน (Management contract) ๒.การให้เอกชนเช่าทรัพย์สินของรัฐไปดำเนินการ (Lease contract) ๓.การให้สัมปทาน (Concession) ๔.Build-Operate-Transfer ๕.การร่วมลงทุน ลักษณะหุ้นส่วน (Joint venture) 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเชื่อมั่นให้กับเอกชนในการร่วมลงทุนโดยระบุเป็นสัญญาโครงการ - สนับสนุนการส่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ไปขายในต่างประเทศ - สร้างความเชื่อมั่นให้กับผลผลิตภายในประเทศโดยควบคุมขบวนการผลิตทุกขั้นตอน

ตารางที่ ๔-๒ การวิเคราะห์ปัญหา (ต่อ)

รายการข้อมูล	ปัญหา/อุปสรรค	รูปแบบความร่วมมือ	แนวทางการขับเคลื่อน
ปฐมภูมิ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐขาดความจริงจังในการร่วมลงทุน - รัฐหรือกระทรวงกลาโหมไม่สามารถติดต่อกับต่างประเทศเพื่อขายผลผลิตของตนเองเนื่องจากติดกฎ ระเบียบ - การเปลี่ยนแปลงนโยบายเมื่อเปลี่ยนผู้บริหาร - ความไม่มีเอกภาพของหน่วยงาน - กฎ ระเบียบ ของทางราชการขัดขวางความร่วมมือ - ไม่มีกรอบความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศหรือเพื่อความมั่นคงโดยเฉพาะ 	<ul style="list-style-type: none"> - การให้เช่าหรือวิธีอื่นๆ ขึ้นอยู่กับการเจรจาตกลง - การให้สัมปทาน - การทำสัญญาว่าจ้าง - การให้สัมปทานและการทำสัญญาว่าจ้างในโครงการเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลต้องลดภาษีการนำเข้าวัสดุในการผลิตให้เอกชน - แก้ไขระเบียบความร่วมมือ - การรันตีการลงทุนหลังจบโครงการต่างๆ - ส่งเสริมให้มีการแข่งขันและนโยบายอย่างต่อเนื่อง - สนับสนุนการทำงานวิจัยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ - เอกชนสนับสนุนองค์ความรู้และงบประมาณการลงทุน - เอกชนเป็นผู้นำผลผลิตไปเสนอขายต่างประเทศ - สร้างความเป็นชาตินิยมต่อผู้ใช้งาน

สรุป

๑. จากข้อมูลปฐมภูมิและทฤษฎีจะเห็นได้ว่า สาเหตุของความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไม่เกิดผลเป็นรูปธรรม เนื่องจาก

๑.๑ ตลาดซื้อขายอาวุธยุทโธปกรณ์ภายในประเทศมีจำนวนจำกัด จึงไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน

๑.๒ ขาดความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศ เอกชนขาดความมั่นใจในการลงทุนร่วมกับภาครัฐ ภาครัฐขาดความจริงจังและเปลี่ยนแปลงนโยบายเมื่อเปลี่ยนผู้บริหาร

๑.๓ การแบ่งส่วนราชการของกระทรวงกลาโหมมีการแยกจากกันชัดเจน ทำให้ความร่วมมือของแต่ละส่วนราชการกับภาคเอกชนไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กฎ ระเบียบ ทางราชการขัดขวางความร่วมมือ

๑.๔ ไม่มีกรอบความร่วมมือในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เป็นการเฉพาะจึงขาดความชัดเจนในนโยบาย

๑.๕ องค์ความรู้ (knowhow) ด้านการผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์มีราคาสูง ทำให้เอกชนไม่กล้าเข้ามาลงทุนกับภาครัฐ เพราะผลตอบแทนไม่คุ้มค่า

๒. เนื่องจากรูปแบบความร่วมมือตามกรอบแนวคิดที่มีอยู่สามารถนำมาเป็นรูปแบบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เหมาะสม และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติสูงสุด คือ การให้สัมปทาน (Concession) และการทำสัญญาว่าจ้าง (Management contract) ในโครงการเดียวกัน

๓. ทั้งนี้ กระทรวงกลาโหมต้องสนับสนุนการทำงานวิจัยโดยให้เอกชนสนับสนุนองค์ความรู้ และงบประมาณการลงทุนและสามารถนำผลผลิตไปขายให้กับต่างชาติได้โดยปรับปรุง กฎ ระเบียบ ที่เป็นเครื่องขัดขวางพร้อมสร้างความเชื่อมั่นให้กับเอกชนในการลงทุนว่าสามารถสานต่อโครงการต่อไปได้ หากเกิดการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของกระทรวงกลาโหม

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นการศึกษาในบทที่ ๒ สามารถสรุปเป็นกรอบการกำหนดข้อเสนอได้ ๔ ด้าน คือ

๑. ด้านนโยบาย (Policy)
๒. ด้านเศรษฐกิจ (Economic)
๓. ด้านทัศนคติ (Attitude)
๔. ด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Law and Regulation)

ข้อเสนอแนะทางการพัฒนา

แนวทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ประกอบด้วย

๑. ด้านนโยบาย (Policy)

เนื่องจากไม่มีกรอบความร่วมมือในด้านการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เป็นการเฉพาะ จึงขาดความชัดเจนในนโยบาย ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือให้เกิดเป็นรูปธรรมได้ภาครัฐจำเป็นต้องกำหนดกรอบความร่วมมือด้านการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เป็นการเฉพาะ โดยให้หน่วยงานด้านการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกำหนดกรอบความร่วมมือเป็นนโยบายที่ชัดเจนระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐอย่างจริงจัง

๒. ด้านเศรษฐกิจ (Economic)

จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญทำให้ทราบว่า ตลาดซื้อขายอาวุธยุทโธปกรณ์ภายในประเทศมีจำนวนจำกัด และเพื่อใช้งานภายในกองทัพไทยเพียงเท่านั้น จึงไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนในการผลิต ดังนั้น เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อการลงทุนในแต่ละโครงการของการผลิต จึงมีความจำเป็นต้องแสวงหาตลาดจากแหล่งอื่น ได้แก่ ตลาดต่างประเทศโดยกำหนดกรอบความร่วมมือให้เอกชนสามารถนำอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ผลิตขึ้นได้ไปเสนอขายกับต่างประเทศได้โดยตรง เพื่อสร้างผลตอบแทนให้คุ้มค่าต่อการลงทุนมากขึ้น

๓. ด้านทัศนคติ (Attitude)

เนื่องจากอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ผลิตจากต่างประเทศมีค่านิยมสูงกว่าที่ผลิตภายในประเทศ จึงทำให้ผู้ใช้งานขาดความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศ ทำให้ไม่เป็นที่นิยมของผู้ใช้งาน ภาครัฐจำเป็นต้องหาเทคโนโลยีโดยร่วมมือกับภาคเอกชนในการสรรหา (เพื่อนำมาผลิต

ให้กับกองทัพ) อารุขุทโธปกรณ์ที่ทันสมัยและองค์ความรู้ที่จำเป็น เพื่อการผลิตอารุขุทโธปกรณ์ สนับสนุนให้กับกองทัพ เพื่อการใช้งานที่ทันกับยุคสมัยและหน่วยงานด้านการผลิตจำเป็นต้องปรับปรุง ขั้นตอนการผลิตให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐานเทียบเท่ากับมาตรฐานของผู้ผลิตต้นแบบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาได้ดังนี้

๑. กระทรวงกลาโหมควรกำหนดกรอบความร่วมมือเป็นการเฉพาะ โดยให้หน่วยงาน ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม กำหนดกรอบความร่วมมือเป็นนโยบาย ที่ชัดเจน เพื่อเป็นการส่งเสริมหรือชักชวนให้ภาคเอกชนเข้ามาเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐอย่างจริงจัง

๒. กระทรวงกลาโหมควรสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยของหน่วยงานวิจัยที่มีอยู่ คือ สถาบัน เทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) สำนักงานวิจัยพัฒนา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โรงงานต้นแบบและการวิจัยพัฒนา ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับอารุขุทโธปกรณ์โดยตรง โดยให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนองค์ความรู้ และ งบประมาณการลงทุน

๓. กระทรวงกลาโหมควรแสวงหาหรืออนุญาตให้เอกชนแสวงหาตลาดต่างประเทศ โดย กำหนดกรอบความร่วมมือให้เอกชนสามารถนำอารุขุทโธปกรณ์ที่ผลิตได้ ไปเสนอขายกับต่างประเทศ ได้โดยตรง

๔. สนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยจากต่างประเทศ เพื่อให้หน่วยงานด้าน อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมมีเทคโนโลยีและการผลิตที่มีมาตรฐานเทียบเท่า อารุขุทโธปกรณ์ที่จัดหาจากต่างประเทศ

๕. กระทรวงกลาโหมควรกำหนดกรอบความร่วมมือ โดยมีแผนการร่วมลงทุนระหว่าง กระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนระยะสั้นหรือระยะยาวอย่างชัดเจน

๖. กระทรวงกลาโหมควรเสนอขอแก้ไขกฎหมาย เพื่อเปิดโอกาสให้เอกชนสามารถนำ อารุขุทโธปกรณ์ที่ผลิตได้ไปเสนอขาย เพื่อสร้างผลตอบแทนการลงทุนได้โดยตรง เสมือนเป็นผู้แทน ของภาครัฐบาล และการนำเสนอการลดภาษีการนำเข้าวัสดุในการผลิตให้เอกชนตามความเหมาะสม ที่จะสามารถทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านราคา

๗. กระทรวงกลาโหม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ควรวางกรอบแนวทาง ความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน ให้หน่วยงานในกระทรวงกลาโหมนำไปปฏิบัติ เป็นรูปแบบเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและติดตามผล

๑. กระทรวงกลาโหม โดยหน่วยงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะต้องเป็นผู้นำในการสร้างกรอบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนในการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้ชัดเจน ทั้งนี้ ต้องนำเสนอเป็น Road Map ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมแยกต่างหากอย่างชัดเจนอีกหนึ่งด้าน

๒. กระทรวงกลาโหมควรให้ความสำคัญกับหน่วยงานด้านการวิจัยที่กระทรวงกลาโหมมีอยู่ ทำงานร่วมกับภาคเอกชนได้อย่างคล่องตัว โดยยกเลิก กฎ ระเบียบ ที่เป็นตัวขัดขวางความร่วมมือให้เหลือน้อยที่สุด

๓. กระทรวงกลาโหมควรแก้ไข กฎ ระเบียบ ให้สามารถตั้งผู้แทนการค้าของหน่วยงานราชการไปเสนอขายอาวุธยุทโธปกรณ์กับต่างประเทศได้

๔. กระทรวงกลาโหม โดยหน่วยงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะต้องพัฒนาองค์ความรู้ให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และต้องมี Quality Control ทุกขั้นตอนของขบวนการผลิต รวมถึงมีมาตรฐานการทดสอบเทียบเท่ากับมาตรฐานผู้ผลิตต้นแบบอาวุธยุทโธปกรณ์นั้นๆ

๕. กระทรวงกลาโหมควรมีความจริงใจในการกำหนดกรอบความร่วมมือทางการค้าระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน โดยไม่ทำเพื่อหวังผลตอบแทนระยะสั้นเท่านั้น

๖. หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม ควรให้ความสำคัญในการนำอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ผลิตได้ภายในประเทศไปใช้งานอย่างกว้างขวาง และเป็น Reference เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับต่างประเทศ

ลักษณะผู้นำในการขับเคลื่อน

ผู้นำที่สามารถขับเคลื่อนให้การพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้เกิดผลสำเร็จได้จะต้องมีลักษณะ ดังนี้

๑. คุณสมบัติของผู้นำ (Leader)

๑.๑ ต้องมีความรู้พื้นฐานงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๑.๒ มีวิสัยทัศน์ สามารถวางกรอบแนวความคิดให้องค์กรเดินไปสู่จุดหมายได้ตามเจตนารมณ์ พร้อมทั้งสามารถกำกับดูแลให้เกิดการปฏิบัติตามแนวความคิดที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ต้องมีรูปแบบการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความเป็นมาตรฐานของงานและคนในองค์กร

๑.๔ ต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญกว่าประโยชน์ขององค์กรหรือของตนเอง

๑.๕ มีความคิดโดดเด่น และคิดนอกกรอบได้อย่างมีเหตุมีผล สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเกิดผลสำเร็จ

๒. ภาวะผู้นำ (Leadership)

๒.๑ เป็นคนดี มีคุณธรรมและจริยธรรม เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

๒.๒ สามารถประสานความร่วมมือของคนในองค์กรภาครัฐได้อย่างแน่นแฟ้น

๒.๓ เชี่ยวชาญด้านการเจรจาต่อรองกับหุ้นส่วนทางธุรกิจได้ดี เพื่อสร้างข้อตกลง ที่เป็นประโยชน์ให้กับองค์กร

๒.๔ ต้องมีความสามารถด้านการบริหาร สามารถเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างภาคเอกชนกับคนในองค์กรได้เป็นอย่างดี

งบประมาณทุกบาทของประเทศไทยมีความสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศในทุกๆ มิติของความมั่นคง การเตรียมความพร้อมด้านอาวุธยุทโธปกรณ์เป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกประเทศต้องเตรียมไว้ เพื่อสร้างเสถียรภาพให้กับประเทศในมิติด้านการทหาร แต่มุมมองเดิมๆ คือ จัดซื้อจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ เพื่อความพร้อมรบของประเทศเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถสร้างความมั่นคงได้อย่างถาวร การร่วมมือกับภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงทางด้านการทหารได้อย่างถาวร อันเป็นพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ ความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนนอกจากในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและนวัตกรรมก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่กระทรวงกลาโหมควรให้ความสำคัญ และผลักดันให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจัง เพื่อความมั่นคงของประเทศเช่นเดียวกัน จึงเป็นสิ่งที่ผู้ที่ต้องการศึกษาวิจัยสามารถนำไปเป็นประเด็นในการศึกษาได้ในโอกาสต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เอกสารวิจัย วิทยานิพนธ์

ณัฐพงศ์ ฟิ้นแสน. “ภาคีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนกับประสิทธิผลของนโยบายส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานหมุนเวียน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๔.

นพรัตน์ กุลหิรัญ. “แนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อการส่งออก”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๕๔.

นรินทร์ แทบประสิทธิ์, พลตรี. “การส่งเสริมภาคเอกชนเป็นฐานการผลิตในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๕๔.

สงคราม เอมพันธ์, พลโท. “อุตสาหกรรมเพื่อการป้องกันประเทศ”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๕๒.

สุชาติ อุดลย์บุตร, พลโท. “การพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และ เอกชนในการพัฒนาอาวุธของไทย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการ, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, ๒๕๕๖.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๓.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๔.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๗.

หนังสือพิมพ์

“อาวุธศึกษา : Winchester ตระกูลผู้ปฏิวัติวงการไรเฟิล”, ๕ เหล่าทัพ. ปีที่ ๒ , ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖.

ภาษาต่างประเทศ

Journal

Nidumolu, Ram., Ellison, Jib., Whalen, John., & Billman, Erin. 2014. The collaboration imperative. Harvard Business Review. April, 2014.

Electronic Database

“Are the Benefits of Collaboration Enough for Success?”. (Online). Available : <http://hbr.org/2014/04/the-collaboration-imperative/ar/1>, 2560.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์การพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหม และภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ชื่อผู้ให้ข้อมูล อาศัยในชุมชน

๑. ท่านมีความเห็นว่า รูปแบบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนใน
ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในทศวรรษหน้า ควรใช้รูปแบบใดจึงจะเหมาะสม และเกิดผลสัมฤทธิ์
มากที่สุด เพราะเหตุใด

- ๑.๑ การทำสัญญาว่าจ้าง
- ๑.๒ การให้เช่าทรัพย์สิน
- ๑.๓ การให้สัมปทาน
- ๑.๔ การร่วมเป็นหุ้นส่วนกัน (Joint Venture)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. ท่านมีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการพิจารณาความร่วมมือระหว่างกระทรวง
กลาโหมและภาคเอกชนที่สำคัญคืออะไร และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. ท่านมีความเห็นว่า วิธีการขับเคลื่อนที่เหมาะสมตามรูปแบบความร่วมมือข้างต้น ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	พลตรี ปราโมทย์ สิ้นสมบูรณ์
วัน เดือน ปีเกิด	๗ มกราคม ๒๕๐๕
การศึกษา	ปริญญาตรี วทบ.ทบ. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ปริญญาโท สาขาวิชา การบริหารระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยเซาท์อีสเทิร์น สหรัฐอเมริกา
ประวัติการทำงานโดยย่อ	ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๖ ผู้อำนวยการกองส่งกำลังบำรุง ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ผู้อำนวยการกองกลาง ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร หัวหน้าศูนย์ประสานงานนายทหารนอกประจำการ กรมเสนาธิการ ผู้อำนวยการสำนักงานกำลังพล กรมเสนาธิการ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยเจ้ากรมเสนาธิการ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง การพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน
ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ผู้วิจัย พลตรี ปราโมทย์ สิ้นสมบุญณ์ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๙

ตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้ากรมเสนาธิการ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดูแลปกป้องรักษาประเทศชาติจะต้องมีกองทัพที่เข้มแข็ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ๒ ส่วนหลัก คือ ๑. กำลังพลที่เข้มแข็ง ๒. อาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย การดำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติเป็นเป้าหมายสูงสุดของทุกประเทศในโลก โดยกำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้ในการปกครองของแต่ละประเทศ เช่น ประเทศไทยกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๑ ความว่า “ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้” และมาตรา ๕๒ ความว่า “รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิ และผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ” การพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยไว้ได้นั้น จำเป็นที่รัฐจะต้องมีกองทัพที่เข้มแข็งไว้ป้องกันประเทศจากการรุกรานทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ โดยมีการจัดเตรียมทั้งกำลังพลและอาวุธยุทโธปกรณ์ ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ

อาวุธยุทโธปกรณ์เป็นปัจจัยสำคัญไม่น้อยไปกว่าการมีกำลังพลที่เข้มแข็ง เนื่องจากเทคโนโลยีในโลกปัจจุบันมีความทันสมัยมากขึ้น ทุกประเทศในโลกมีการพัฒนาและแข่งขันที่จะผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ใหม่ๆ ไว้ใช้ในการรบ เพื่อนำมาซึ่งชัยชนะ ดังนั้น อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คืองานผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่ทหารหรือกองทัพ การพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์จึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการเตรียมกำลังของกองทัพ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งจากการนำเข้าจากต่างประเทศ หรือพัฒนาขึ้นใช้เองในกองทัพ โดยในแต่ละปีจำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดซื้อยุทโธปกรณ์สำคัญๆ จากต่างประเทศซึ่งมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีราคาสูงมาโดยตลอด จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี

งบประมาณกองทัพโดยกระทรวงกลาโหม ต้องใช้งบประมาณไม่ต่ำกว่า ๖,๐๐๐ ล้านบาท ในการจัดหาอาวุธให้กับกองทัพ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีราคาสูงขึ้นตามขีดความสามารถ ทั้งที่กองทัพและเอกชนในประเทศไทย ก็มีขีดความสามารถในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อใช้ตัวเอง ภายในประเทศ หากแต่ยังขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยซึ่งต้องมีการลงทุนเพื่อให้ได้มา และยังขาดความร่วมมือกันเพื่อให้ก้าวทันเทคโนโลยีที่ทันสมัยของโลกอนาคต ดังนั้น การร่วมมือระหว่างกองทัพ โดยกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนภายในประเทศ จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ สำหรับกองทัพไทยเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๒. เพื่อศึกษารูปแบบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๓. เพื่อศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหาและสถานที่
 - ๑.๑ มิติด้านเนื้อหา ศึกษาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน เฉพาะการผลิตอาวุธและกระสุนเป็นหลัก
 - ๑.๒ มิติด้านสถานที่ ศึกษาเฉพาะกรณีหน่วยงาน ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
๒. ขอบเขตด้านประชากร

ข้าราชการและอดีตข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ สังกัด ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการสังกัด ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ จำนวน ๑๐ คน และผู้บริหารบริษัทเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จำนวน ๑๐ คน
๓. ขอบเขตด้านเวลา ใช้ระยะเวลาศึกษาประมาณ ๑ ปี ตั้งแต่ ต.ค.๕๙ – ก.ย.๖๐

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. วิธีการศึกษา เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพแบบกึ่งมีโครงสร้างตั้งคำถามเป็นกรอบที่ชัดเจน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากข้าราชการและอดีตข้าราชการผู้ทรงคุณวุฒิ สังกัด ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร และเจ้าของกิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๒. การวิเคราะห์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสังเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

ได้แนวทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ประกอบด้วย

๑. กระทรวงกลาโหมควรกำหนดกรอบความร่วมมือเป็นการเฉพาะ โดยให้หน่วยงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม กำหนดกรอบความร่วมมือเป็นนโยบายที่ชัดเจน เพื่อเป็นการส่งเสริมหรือชักชวนให้ภาคเอกชนเข้ามาเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐอย่างจริงจัง
๒. กระทรวงกลาโหมควรสนับสนุนการนำงานวิจัยของหน่วยงานวิจัยที่มีอยู่ คือ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) สำนักงานวิจัยพัฒนา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โรงงานต้นแบบและการวิจัยพัฒนา ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับอาวุธยุทโธปกรณ์โดยตรง โดยให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนองค์ความรู้ และงบประมาณการลงทุน
๓. กระทรวงกลาโหมควรแสวงหาหรืออนุญาตให้เอกชนแสวงหาตลาดต่างประเทศ โดยกำหนดกรอบความร่วมมือให้เอกชนสามารถนำอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ผลิตได้ ไปเสนอขายกับต่างประเทศได้โดยตรง
๔. สนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยจากต่างประเทศ เพื่อให้หน่วยงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมมีเทคโนโลยีและการผลิตที่มีมาตรฐานเทียบเท่าอาวุธยุทโธปกรณ์ที่จัดหาจากต่างประเทศ
๕. กระทรวงกลาโหมควรกำหนดกรอบความร่วมมือ โดยมีแผนการร่วมลงทุนระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนระยะสั้นหรือระยะยาวอย่างชัดเจน
๖. กระทรวงกลาโหมควรเสนอขอแก้ไขกฎหมาย เพื่อเปิดโอกาสให้เอกชนสามารถนำอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ผลิตได้ไปเสนอขาย เพื่อสร้างผลตอบแทนการลงทุนได้โดยตรง เสมือนเป็นผู้แทนของภาครัฐบาล และการนำเสนอการลดภาษีการนำเข้าวัสดุในการผลิตให้เอกชนตามความเหมาะสมที่จะสามารถทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านราคา

๗. กระทรวงกลาโหม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ควรวางกรอบแนวทางการร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน ให้หน่วยงานในกระทรวงกลาโหมนำไปปฏิบัติเป็นรูปแบบเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและติดตามผล

๑. กระทรวงกลาโหม โดยหน่วยงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะต้องเป็นผู้นำในการสร้างกรอบความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนในการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้ชัดเจน ทั้งนี้ ต้องนำเสนอเป็น Road Map ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวง กลาโหมแยกต่างหากอย่างชัดเจนอีกหนึ่งด้าน

๒. กระทรวงกลาโหมควรให้ความสำคัญกับหน่วยงานด้านการวิจัยที่กระทรวงกลาโหมมีอยู่ เพื่อทำงานร่วมกับภาคเอกชนได้อย่างคล่องตัว โดยยกเลิก กฎ ระเบียบ ที่เป็นตัวขัดขวางความร่วมมือให้เหลือน้อยที่สุด

๓. กระทรวงกลาโหมควรแก้ไข กฎ ระเบียบ ให้สามารถตั้งผู้แทนการค้าของหน่วยงานราชการไปเสนอขายอาวุธยุทโธปกรณ์กับต่างประเทศได้

๔. กระทรวงกลาโหม โดยหน่วยงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะต้องพัฒนาองค์ความรู้ให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และต้องมี Quality Control ทุกขั้นตอนของขบวนการผลิต รวมถึงมีมาตรฐานการทดสอบเทียบเท่ากับมาตรฐานผู้ผลิตต้นแบบอาวุธยุทโธปกรณ์นั้นๆ

๕. กระทรวงกลาโหมควรมีความจริงใจในการกำหนดกรอบความร่วมมือทางการค้าระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน โดยไม่ทำเพื่อหวังผลตอบแทนระยะสั้นเท่านั้น

๖. หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม ควรให้ความสำคัญในการนำอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ผลิตได้ภายในประเทศไปใช้งานอย่างกว้างขวาง และเป็น Reference เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับต่างประเทศ

ลักษณะผู้นำในการขับเคลื่อน

ผู้นำที่สามารถขับเคลื่อนให้การพัฒนาความร่วมมือระหว่าง กระทรวงกลาโหมและภาคเอกชน ด้านอุตสาหกรรมเกิดผลสำเร็จได้จะต้องมีลักษณะ ดังนี้

๑. คุณสมบัติของผู้นำ (Leader)

- ๑.๑ ต้องมีความรู้พื้นฐานงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- ๑.๒ มีวิสัยทัศน์ สามารถวางกรอบแนวความคิดให้องค์กรเดินไปสู่จุดหมายได้ตามเจตนารมณ์ พร้อมทั้งสามารถกำกับดูแลให้เกิดการปฏิบัติตามแนวความคิดที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๓ ต้องมีรูปแบบการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความเป็นมาตรฐานของงานและคนในองค์กร
- ๑.๔ ต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญกว่าประโยชน์ขององค์กรหรือของตนเอง
- ๑.๕ มีความคิดโดดเด่น และคิดนอกกรอบได้อย่างมีเหตุมีผล สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเกิดผลสำเร็จ

๒. ภาวะผู้นำ (Leadership)

- ๒.๑ เป็นคนดี มีคุณธรรมและจริยธรรม เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
- ๒.๒ สามารถประสานความร่วมมือของคนในองค์กรภาครัฐได้อย่างแน่นแฟ้น
- ๒.๓ เชี่ยวชาญด้านการเจรจาต่อรองกับหุ้นส่วนทางธุรกิจได้อย่างดี เพื่อสร้างข้อตกลงที่เป็นประโยชน์ให้กับองค์กร
- ๒.๔ ต้องมีความสามารถด้านการบริหาร สามารถเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างภาคเอกชนกับคนในองค์กรได้เป็นอย่างดี

งบประมาณทุกบาทของประเทศมีความสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศในทุกๆ มิติของความมั่นคง การเตรียมความพร้อมด้านอาวุธยุทโธปกรณ์เป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกประเทศต้องเตรียมไว้ เพื่อสร้างเสถียรภาพให้กับประเทศในมิติด้านการทหาร แต่มุมมองเดิมๆ คือ จัดซื้อจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ เพื่อความพร้อมรบของประเทศเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถสร้างความมั่นคงได้อย่างถาวร การร่วมมือกับภาคเอกชนด้าน อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถทำให้ประเทศมีความมั่นคงทางด้านการทหารได้อย่างถาวร อันเป็นพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ ความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมและภาคเอกชนนอกจากในด้าน อุตสาหกรรมป้องกันประเทศแล้วนวัตกรรมก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่กระทรวงกลาโหมควรให้ความสำคัญและผลักดันให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจัง เพื่อความมั่นคงของประเทศเช่นเดียวกัน จึงเป็นสิ่งที่ผู้ที่ต้องการศึกษาวิจัยสามารถนำไปเป็นประเด็นในการศึกษาได้ในโอกาสต่อไป